

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОБОТИ З ТЕСТОВИМИ ЗАВДАННЯМИ

І. Частина «Читання»

У частині тесту з читання використовуються різнопланові тексти, що дає можливість повною мірою визначити вміння учнів (абітурієнтів) розуміти прочитане. Усі ці тексти є автентичними, тобто взятими з англомовних джерел.

Мета перевірки цього виду мовленнєвої діяльності – оцінити вміння абітурієнтів читати та розуміти автентичні тексти самостійно, у визначений часовий проміжок.

Виконуючи завдання з читання, вступники повинні:

- розуміти автентичні тексти різних жанрів і стилів, що відображають реалії життя та відповідають віковим особливостям випускників шкіл;
- демонструвати свої вміння використовувати різні види читання (ознайомлювальне, переглядове та вивчаюче читання);
- уміти виділяти головну думку (ідею), розуміти деталі тексту, як цього вимагають завдання, навіть якщо текст уміщує певну кількість невідомих слів або виразів;
- слідувати за основною думкою тексту, знаходити специфічну інформацію;
- відокремлювати потрібну інформацію від непотрібної;
- робити висновки з контексту;
- розуміти структуру тексту, розпізнавати зв'язки між частинами тексту.

Для перевірки вмінь та навичок з читання використовують різні форми завдань закритого типу. Частина тесту з читання містить завдання таких форм:

- завдання на встановлення відповідності;
- завдання з вибором однієї правильної відповіді;
- завдання на заповнення пропусків у тексті.

Кожне завдання починається з інструкції, у якій пояснено, що саме необхідно робити.

Тексти для читання, розміщені після інструкції, подано в тому ж форматі, що й у автентичному джерелі. Тематика текстів відповідає орієнтовній тематиці текстів для читання (Програма зовнішнього незалежного оцінювання з англійської мови, затверджена Міністерством освіти і науки України, додаток № 4 та 4.1 до наказу від 03.12.2013 р. № 1689).

ЗАВДАННЯ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

За допомогою таких завдань перевіряється вміння розуміти тему та ідею тексту (частин тексту, окремих абзаців), а також уміння знайти необхідну спеціальну інформацію в тексті.

Як виконувати завдання на встановлення відповідності

- Перед виконанням завдання уважно прочитайте інструкцію до нього.
- Спочатку завжди читайте заголовки, твердження, а потім текст або частини тексту.
- Якщо необхідно встановити відповідність між запитаннями та відповідями, намагайтеся знайти частину тексту, у якій міститься відповідь на конкретне запитання.
- Пам'ятайте, що серед запропонованих заголовків (тверджень, запитань) є додаткові три заголовки (твердження, запитання), що не можуть бути правильними відповідями.
- Зазвичай, у формулюванні заголовків (запитань, тверджень) використовуються синоніми, схожі фрази або перефразовані вирази, тому не потрібно шукати у відповідях ті самі слова, що й у заголовках (запитаннях, твердженнях).

Приклад 1.

Read the texts below. Match choices (A–H) to (1–5). There are three choices you do not need to use. Write your answers on the separate answer sheet.

1.

Muck Boots
For gardening,
walking & fishing.
Cushioned support
Practical & durable 100%
waterproof
Amazing comfort & insulation

www.wildchicken.com
Tel: 01652 659373

2.

prices
from £9 per day

**CAR
RENTAL
DEALS**

book online or call
0870 400 0011

holiday
autos.co.uk

part of lastminute.com.pic

3.

**New York has
Bloomingdales.
London
has Harrods.
Edinburgh
has Jenners.
Summer sales start.**

4.

**TV show seeks brave people
to participate in an
extreme horror TV series**

(minimum age 18)

**Telephone number:
0870 061 87 29**

Contestants are booked on a first come first
served basis
(fees apply)

5.

Stunning FIVE STAR
Wildlife Visitor centre

•

Café, Sundeck with
view over the sea

•

30 mins from Edinburgh
by bus, car or train.

•

**Scottish Seabird Centre
The Harbour
North Berwick EH39 455
Tel: 01620 890202
www.seabird.org**

Which advertisement is for people who _____?

- A** enjoy natural environment
- B** want to repair a car
- C** need to go on a drive
- D** want to go shopping
- E** prefer to go sightseeing
- F** need comfortable footwear
- G** enjoy watching horror films
- H** want to get into acting

Це завдання перевіряє *розуміння основного змісту прочитаного*. Подано вісім тверджень/заголовків/питань і п'ять автентичних текстів (оголошень). Необхідно дібрати до кожного тексту (у даному завданні) твердження, що розкривають основну тему, якій присвячено оголошення. Пам'ятайте, що три твердження будуть зайвими.

Як виконувати завдання

1. Спочатку швидко перегляньте твердження, щоб визначити тематику текстів/оголошень. Потім перегляньте тексти й виділіть у них ключові слова, що визначають основну тему тексту/оголошення. Вони допоможуть підібрати твердження до кожного тексту/оголошення.
2. Зверніть увагу на те, що не завжди у твердженнях буде використана саме та лексика, що й у текстах. Як правило, вона є синонімічною, тобто схожою за змістом.
3. Визначивши правильну відповідь, переходьте до наступного заголовка/твердження.

Відповіді та коментарі:

1. У твердженні **A** *enjoy natural environment* ідеться про те, що в оголошенні подано інформацію про місце відпочинку або запрошення на екскурсію до місцевості, де можна насолоджуватися красою довкілля. Близьким до твердження **A** є твердження **E** *prefer to go sightseeing*, що означає «оглядати визначні місця або пам'ятки».

Переглядаємо оголошення й визначаємо, у якому саме з них міститься інформація про природні особливості місцевості. Це текст 5. У фразях «*Wildlife Visitor centre*», «*Scottish Seabird Centre*» та «*view over the sea*» підкреслюємо ключові слова, які допомагають зрозуміти, що цьому тексту відповідає саме твердження **A**. Твердження **E** є зайвим, адже в ньому нам пропонують оглянути визначні місця або пам'ятки.

2. У твердженні **B** *want to repair a car* ідеться про те, що в оголошенні повинна бути інформація про надання послуг з ремонту автомобілів. Твердження **C** *need to go on a drive* також пов'язано з інформацією про автомобілі, а саме про можливість орендувати автомобіль, якщо вам необхідно кудись їхати.

Переглядаючи тексти, визначаємо, що тільки оголошення 2 відповідає даній темі. У ньому йдеться про послугу щодо надання автомобілів у оренду. Ключовими є фрази «*car rental deals*» та «*book online or call*», у яких ідеться про можливість орендувати автомобіль, використавши інтернет-замовлення або зателефонувавши. Саме тому твердження **C** є правильною відповіддю до цього тексту, а твердження **B** – зайве.

3. У твердженні **D** *want to go shopping* ідеться про можливість зробити покупки, і лише оголошення 3 містить інформацію про розпродаж «*Summer sales start*». Саме тому **D** є правильною відповіддю до цього тексту.

4. Твердження **F** *need comfortable footwear* (для тих, кому потрібне зручне взуття) є правильною відповіддю до оголошення 1, адже в цьому оголошенні йдеться про різноманітне взуття «*Boots for gardening, walking & fishing*».

5. В оголошенні 4 сміливцям пропонується взяти участь у зйомках фільму жахів «*to participate in an Extreme horror TV series*». Тому правильною відповіддю є твердження **H** *want to get into acting*. Хоча у твердженні **G** *enjoy watching horror films* теж згадуються фільми жахів, але в ньому говориться про тих, кому подобається дивитися такі фільми. Отже, твердження **G** є зайвим.

Приклад 2.

Це завдання спрямовано на пошук необхідної інформації в текстах. Подано вісім тверджень і шість автентичних оголошень. Ваше завдання – дібрати твердження до кожного оголошення. Пам'ятайте, що два твердження є зайвими.

Як виконувати завдання

1. Уважно перегляньте всі запропоновані оголошення та підкресліть у них ключові слова (слова, що визначають тему оголошення).
2. Зверніть увагу на те, що не завжди в оголошеннях використана саме та лексика, що й у твердженнях. Як правило, вона є синонімічною, тобто схожою за змістом.
3. Визначивши правильну відповідь, переходьте до наступного заголовка/твердження.

Read the texts below. Match choices (A–H) to (1–6). There are two choices you do not need to use. Write your answers on the separate answer sheet.

1

Banham Zoo is home to over 1,000 animals in 35 acres of beautiful parkland and gardens. For over 30 years, Banham has been watching over wildlife and as a British Zoo Federation member. Every day at 11 a.m. our lion keepers give a great talk where you can learn all about our Asiatic lion cubs at Heritage Stables.

2

Bristol Zoo is the perfect place to spend a fun-packed day with over 400 amazing species from lions to love-beetles. You can also learn about the life of many creatures in the wild. You can provide your favourite animal with food, heating and enclosure maintenance.

3

Chester is the largest of the zoos in the UK, and you'll definitely need a full day to explore it. The zoo is home to over 7,000 animals representing over 400 species, so you won't be short of things to see. Stay in our hotel, B&B, or even a spa and come join in the fun. From the gigantic elephants and rhinos to the delicate butterflies, there's something for everyone.

4

Colchester Zoo is home to over 200 species of animals, many of which are classified as endangered or vulnerable species. The zoo has some of the best cat and primate collections in Europe, so don't miss the Valley Zone, where you can see Medellin and Spider Monkeys, Lion Rock, the African Lions being and White Tiger Valley. With discounted admission for groups of 15 or more paying visitors we're a fantastic day out for schools and clubs.

5

Dudley Zoo is home to some of the biggest and rarest animals in Europe, and it's also home to Dudley Castle. The remains of the 11th century castle overlook the zoo, which houses over 200 species from across the world. Through the "Keeper for a Day" scheme we can offer you a unique opportunity to experience a day in the life of a Zoo keeper. This experience must be pre-booked before you visit.

6

Edinburgh Zoo is the largest and most exciting wildlife attraction in Scotland. Home to over 1,000 animals, the zoo is situated in beautiful parkland on the outskirts of Edinburgh. We have a range of venues ideal for birthday parties, weddings and conferences.

Which of the Zoos gives you an opportunity _____?

- A** to have a guided excursion of its territory
- B** to be provided with accommodation
- C** to celebrate special occasions
- D** to enjoy a free ride over the Valley Zone
- E** to attend the daily live presentation
- F** to save money by bringing in your friends
- G** to become a sponsor of an animal
- H** to look after the animals by yourself

Відповіді та коментарі:

1. У тексті **1** розповідається про Бенхамський зоопарк, а також про те, що кожного дня утримувачі левів читають спеціальні лекції, під час яких розповідають багато цікавого про маленьких азіатських левенят, що утримуються в спеціальному приміщенні (*«Every day at 11 a.m. our lion keepers give a great talk where you can learn all about our Asiatic lion cubs at Heritage Stables»*). Саме тому правильною є відповідь **E to attend the daily live presentation**. У цьому твердженні йдеться про можливість відвідати презентацію (лекцію), що відбувається кожного дня.

2. У тексті **2** розповідається не лише про можливість дізнатися багато про тварин, які утримуються в зоопарку, але й про те, що кожен, хто бажає, може зробити свій внесок у роботу по догляду за будь-якою твариною в зоопарку, надавши допомогу в її харчуванні, підтриманні тепла в загонах тощо (*«You can provide your favourite animal with food, heating and enclosure maintenance»*). Тому твердження **G to become a sponsor of an animal** і буде правильною відповіддю до цього тексту.

3. У тексті під номером **3** підкреслюється, що відвідувачі мають можливість зупинитися в зручному готелі, щоб відпочити, а потім насолодитися екскурсією зоопарком, адже Честерський зоопарк дуже великий і відвідувачам знадобиться цілий день, щоб побачити всі цікавинки в ньому (*«...you'll definitely need a full day to explore it... Stay in our hotel, B&B, or even a spa and come join in the fun»*). А тому правильною відповіддю буде твердження **B to be provided with accommodation** (бути забезпеченими житлом).

4. Твердження **F to save money by bringing in your friends** відповідає інформації, уміщеній у тексті **4** – *«With discounted admission for groups of 15 or more paying visitors we're a fantastic day out for schools and clubs»*, де йдеться про знижку на вхідні квитки для групи відвідувачів з 15 й більше осіб. Це твердження є правильною відповіддю для тексту **4**.

5. Відповідно твердження **H to look after the animals by yourself** буде правильною відповіддю до тексту **5**, у якому вміщено інформацію про те, що відвідувачам пропонується спробувати себе в ролі доглядача за тваринами (*«Through the "Keeper for a Day" scheme we can offer you a unique opportunity to experience a day in the life of a Zoo keeper»*).

6. Твердження **C to celebrate special occasions** є правильною відповіддю до тексту **6**, у якому, крім основної інформації про зоопарк, говориться, що на території зоопарку є місця, ідеальні для святкування днів народження, весілля або проведення конференцій (*«We have a range of venues ideal for birthday parties, weddings and conferences»*).

Завдання для тренування

Task 1

Read the texts below. Match choices (A–H) to (1–5). There are three choices you do not need to use. Write your answers on the separate answer sheet.

Daily Horoscope

1 Aquarius

Today's full moon urges you to get your head out of the clouds and focus on the facts of your current situation. You will have to tighten your belt financially over the next few weeks but it will only hurt if your attitude is wrong.

2 Aries

Be honest with friends and colleagues today, even if what you have to tell them is not what they want to hear. Maybe what you think is bad news is nothing of the kind – maybe from their point of view it's good.

3 Gemini

Your ideas are as good as anyone else's ideas but for some reason you seem to think you are not as smart as your rivals. It may be true they have fewer self-doubts but where intelligence is concerned you are way out in front.

4 Cancer

You may have a hard time controlling your emotions today but in a way that's good. Shout and scream if you have to – and even if you don't have to!

5 Virgo

Keep your ideas to yourself and stay tight-lipped even if your best friends ask what you are up to. That applies just as much on the work front.

Match the sign to a piece of advice

- A Do not bottle up your feelings
- B Increase your competence
- C Raise your self-confidence
- D Maintain your self-control
- E Do not waste money
- F Be short and to the point
- G Do not reveal your plans
- H Do not hesitate to tell the truth

Task 2

Read the texts below. Match choices (A–H) to (1–6). There are two choices you do not need to use. Write your answers on the separate answer sheet.

1 National Museum of Scotland, Edinburgh

The beautifully designed National Museum is a wonderful exploration of Scottish history and culture telling the story of a nation with style. Look out for the 12th-century Lewis chessmen carved from ivory, fearsome arms and armour and the colossal Newcomen steam engine. We offer work experience programmes for school students aged 15–18. Opportunities available from Autumn 2013. Museum opening hours Monday–Friday: 9.00–18.00

2 National Gallery, London

The National Gallery is one of the greatest collections of Western European paintings in the world. Take in dazzling Impressionist masterworks, Van Gogh's Sunflowers or van Eyck's masterful Arnolfini Portrait. Get closer to the paintings by joining a free tour, trail or talk, or explore with the Art Start touch-screen guide. The National Portrait Gallery next door has portraits of famous Britons from Shakespeare to David Beckham.

3 Tate Museums, London, Liverpool

The Tate Museums have amassed an incredible range of art from cutting edge installations at Tate Modern and Tate Liverpool to the superb collection of British art from 1500 to the present day at Tate Britain. The museum café is situated in the covered courtyard area of the museum and serves an all-day menu including morning coffee, afternoon tea, sandwiches and light lunches. It is a pleasant location to meet friends or take a break whilst visiting the Museum. Opening hours 10.00–18.00 daily. Last admission and ticket sales for special exhibitions is at 17.15.

4 Fitzwilliam Museum, Cambridge

Dig around at the Fitzwilliam Museum to unearth Greek pottery, Egyptian mummies and eclectic art from Titian, Veronese, Turner and Hogarth to Moore, Hockney, Freud and Hepworth. We have a shop located in the courtyard area and offering a wide range of books, cards, notecard packs, giftwrap and other merchandise inspired by the Fitzwilliam's collections, together with exciting and original gifts for adults and children. Museum opening hours Monday – Saturday: 10:00 – 17:00. Bank Holiday: 12:00–17:00 CLOSED: Good Friday, 24–26 & 31 December and 1 January.

5 Kelvingrove Art Gallery and Museum, Glasgow

The jewel in Glasgow's cultural crown dominates the city's West End and houses an enormous and eclectic collection. Don't miss the sumptuous Scottish Colourist paintings, Dali's Christ of St John of the Cross or the Spitfire fighter that hovers above the main hall. We encourage you to volunteer for the museum. Volunteering opportunities are open to individuals aged over 16 years. Volunteer placements may be available on a short or long-term basis.

6 Merseyside Maritime Museum, Liverpool

Set sail for Liverpool's Maritime museum and immerse yourself in our island's watery history. The newly opened International Slavery Museum on the third floor is both chilling and informative. If you'd prefer to stay on dry land, check out family favourite, World Museum Liverpool. It has a Bug House, space rockets and dinosaurs. All school groups must be booked through the Education Service on telephone 01223 332904. This is to ensure that the part of the museum you wish to visit will be available for you to use.

Which of the museums _____?

- A exhibits things made of gold
- B is open over the weekend
- C offers to buy souvenirs
- D has a display of old weapons
- E demands reservations for groups
- F proposes hands-on activities
- G charges no money for excursions
- H invites people to work without pay

ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ОДНІЄЇ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ

За допомогою завдань цього типу перевіряють повне розуміння тексту.

Зазвичай, у завданнях такого типу запитання (або речення, що потрібно закінчити) позначають цифрами, а варіанти відповідей – буквами.

За допомогою завдань з вибором однієї правильної відповіді також перевіряють уміння використовувати ті чи інші синоніми залежно від контексту, знання лексики, уміння використовувати сталі словосполучення, слова-зв'язки, фразові дієслова, прийменники тощо відповідно до контексту.

Як виконувати завдання з вибором однієї правильної відповіді

- Перед виконанням завдання уважно прочитайте інструкцію до нього.
- Уважно прочитайте запитання (або твердження, що потрібно закінчити) й варіанти відповідей до них, а потім прогляньте текст.
- Запитання (або твердження, що потрібно закінчити) до тексту в завданнях з вибором однієї правильної відповіді розміщені в тому ж порядку, що й інформація в тексті. Тому спочатку визначте, якої частини тексту стосується кожне запитання (твердження).
- Поверніться до початку тексту й, уважно перечитуючи кожну визначену відповідно до запитання частину, підкресліть речення (вирази), що містять правильну відповідь.
- Намагайтеся зрозуміти зміст прочитаного, а не шукати в тексті ті самі слова (фрази), що й у запитаннях або у твердженнях, які потрібно закінчити. Зазвичай, при формулюванні запитань використовують синоніми, схожі фрази або перефразовані вирази.
- Позначте серед запропонованих варіантів правильну відповідь, виключивши неправильні.

Приклад.

Read the text below. For questions (1–5) choose the correct answer (A, B, C, or D). Write your answers on the separate answer sheet.

SAILING INTO HISTORY

On Dec. 7, 1998, at 17 years old, Jesse departed from Melbourne, Australia on his boat Lionheart to attempt to become the youngest person to sail solo and nonstop around the world. He sailed south of New Zealand, through the South Pacific, around South America, north on the Atlantic, back south east Africa, through the Indian Ocean and back to Melbourne.

Even as a young child, Jesse had been an adventurer who travelled all over Europe and Asia with his parents. Born in Munich, Germany in 1981 he moved to Australia with his family when he was only two years old. They moved close to a rainforest in Cow Bay, about 3,500 km north of Melbourne, where they built a small house with no electricity or running water. Jesse grew up at the beach enjoying the outdoors to its fullest.

At 14, he sailed for the first time with his father and brother, Beau. It was after this trip that he began to dream about sailing around the world. But first, Jesse catamaraned from Cairns to Cape York, then he and his brother kayaked in the rivers of Papua, New Guinea. From there, he went on to join a yacht crew to sail from Belize to Tahiti.

Jesse's family played an important role. "I was made to believe I could do anything," he says. Although, he says, there were others that were not so encouraging, "People that I looked up to, respected and trusted told me I couldn't." However, through perseverance and belief in himself he was able to do what many told him was impossible. On Oct. 31, 1999, more than 10 months after he set sail, Jesse Martin went down in history as the youngest person to sail around the world solo, nonstop and unassisted.

Jesse remained on dry land only long enough to document his voyage in a book called Lionheart: A Journey of the Human Spirit, and to plan his next adventure. He is now off on what has been named "The Journey of Kijana," a two year around the world excursion crewed by five young people. At one point on his solo trip, as Jesse overcame the obstacles that faced him, he says, "I started thinking not of what I could do after this trip, but more like what I couldn't do! Yeeehaaaaa!!"

1 Which of the following is true about Jesse and his family?

- A** Jesse grew up in Munich, Germany.
- B** Jesse's brother Beau is two years his junior.
- C** Jesse's family sailed down big European rivers.
- D** Jesse lived in a house without modern conveniences.

- 2 When Jesse started on his record voyage he _____.
- A was already an experienced traveller
 - B intended to complete it in a year
 - C had dreamt about it since his childhood
 - D had taken a special navigation course
- 3 What role did Jesse's family play in his achievements?
- A His parents took him yachting round the world.
 - B His father taught him to kayak and catamaran.
 - C His family inspired him and supported his decision.
 - D His brother encouraged him with his own example.
- 4 What is Jesse doing at present?
- A He is writing a documentary book.
 - B He is preparing for the next voyage.
 - C He is travelling with his peers.
 - D He is relaxing after setting a record.
- 5 Which of the following was **NOT** mentioned in the passage?
- A Jesse grew up in the natural environment.
 - B Jesse started on his adventure from New Zealand.
 - C Jesse received no help during his record voyage .
 - D Jesse succeeded due to his confidence in himself.

Відповіді та коментарі:

Завдання 1 передбачає знаходження в тексті детальної інформації, що відповідає одному з тверджень, поданих у варіантах відповіді. Запитується, яке з тверджень стосовно Джесса та його сім'ї є правдивим.

Варіант А (Джесс виріс у Мюнхені, Німеччина) не може бути правильною відповіддю, оскільки Джесс хоча й народився в місті Мюнхені в Німеччині, але провів там лише перші два роки свого життя. Подорослішав Джесс у Австралії, де оселилася його родина після переїзду з Німеччини.

Варіант В (Брат Джесса Бо – на два роки молодший за нього) також не є правдивим. У тексті надано інформацію про те, що Джесс має брата на ім'я Бо, але не повідомлено, молодший він за Джесса чи старший. У тексті згадано про 2 роки, але ця інформація стосується не різниці у віці братів, а віку Джесса на момент переїзду до Австралії.

Варіант С (Сім'я Джесса сплавлялася великими європейськими ріками) теж неправильний. У тексті є інформація про те, що Джесс подорожував з батьками по Європі та Азії, але нам невідомо, чи сплавлялися вони великими європейськими ріками.

Варіант D (Джесс мешкав у будинку без зручностей) повністю відповідає інформації, наданій у тексті, – у будинку родини Джесса не було електрики та водогону (*a small house with no electricity or running water*).

Завдання 2 передбачає пошук детальної інформації стосовно Джесса на момент, коли він вирушав у свою рекордну подорож, а також спрямоване на перевірку вміння аналізувати фактичну інформацію й робити висновки. Форма завдання передбачає закінчення твердження фрагментом речення, що міститься в одному з варіантів відповідей.

Варіант А (Джесс був досвідченим мандрівником) є правильною відповіддю, оскільки містить інформацію, підкріплену багатьма посиланнями в тексті на численні подорожі, які Джесс здійснював як самостійно, так і в супроводі інших («*At 14, he sailed for the first time with his father and brother*», «*he went on to join a yacht crew to sail from Belize to Tahiti*» тощо).

Варіант В (Джесс мав намір закінчити свою подорож за рік) не можна вважати правильним, оскільки, хоча в тексті й стверджується, що його подорож тривала 10 місяців, але не міститься жодної згадки про наміри та плани Джесса стосовно її тривалості.

Варіант С (Джесс мріяв про свою подорож з дитинства), не відповідає інформації, наданій у тексті: Джесс почав мріяти про самостійну подорож навколо світу з 14-річного віку, після того, як здійснив першу подорож з батьком і братом.

Варіант D (Джесс закінчив спеціальні курси з навігації) містить інформацію, яку не надано в тексті.

Завдання 3 теж спрямовано на пошук детальної інформації в тексті, а також на перевірку вміння аналізувати фактичну інформацію й робити висновки. Запитується про те, яку роль відіграла родина Джесса в його досягненнях.

Варіант А (Батьки Джесса брали його в подорожі на яхті довкола світу) не є правильним. Джесс дійсно подорожував яхтою, але не з батьками й не довкола світу (*he went on to join a yacht crew to sail from Belize to Tahiti*).

Варіант В (Батько навчив Джесса управляти каяком та катамараном) теж неправильний. Джесс подорожував на катамарані та на каяку, але невідомо, чи це батько навчив його ними управляти.

Варіант С (Родина надихала та підтримувала Джесса в його рішенні) є правильною відповіддю. У тексті стверджується, що родина Джесса відіграла важливу роль, оскільки зуміла примусити Джесса повірити в те, що він у змозі подолати будь-які перешкоди (*Jesse's family played an important role. "I was made to believe I could do anything"*) і заохочувала його (*encourage*). Крім того, численні подорожі батьків і брата Джесса надають підстави зробити висновок, що стиль життя родини сприяв тому, що Джесс виріс мандрівником та шукачем пригод.

Варіант D (Брат надихнув Джесса своїм прикладом) надає інформацію, якої немає в тексті.

Завдання 4 спрямовано на пошук детальної інформації в тексті. Запитується про те, чим займається Джесс на даний час.

Варіант A (Пише книгу) є неправильним, оскільки в тексті говориться, що на даний час Джесс уже написав книгу, у якій задокументував свою подорож (*Jesse remained on dry land only long enough to document his voyage in a book called Lionheart: A Journey of the Human Spirit*).

Варіант B (Готується до наступної подорожі) теж неправильний, бо в тексті вказується, що Джесс на даний час уже подорожує (*He is now off on what has been named "The Journey of Kijana," a two year around the world excursion...*).

Варіант C (Подорожує з однолітками) є правильною відповіддю. В останньому абзаці тексту стверджується, що наразі Джесс вирушив у дворічну подорож навколо світу з п'ятьма іншими молодими людьми (*He is now off on what has been named "The Journey of Kijana," a two year around the world excursion crewed by five young people*).

Варіант D (Відпочиває після встановлення рекорду) є неправильним, оскільки суперечить інформації, наданій у тексті.

Завдання 5 спрямовано на пошук детальної інформації й передбачає вибір твердження, що містить інформацію, яка НЕ надається в тексті.

Варіант A (Джесс виріс у природному середовищі) не є правильним, оскільки в тексті повідомляється, що дитинство Джесса пройшло в невеличкому будиночку, збудованому на пляжі в оточенні природи Австралії (*Jesse grew up at the beach enjoying the outdoors to its fullest*).

Варіант B (Джесс вирушив у свою подорож з Нової Зеландії) не відповідає інформації, наданій у тексті. У першому абзаці тексту є інформація стосовно того, що Джесс розпочав свою пригоду в Мельбурні, у Австралії. Відтак, цей варіант відповіді є правильним.

Варіант C (Джесс здійснив свою рекордну подорож без сторонньої допомоги) відповідає тексту, де дійсно стверджується, що Джесс здійснив свою рекордну подорож без сторонньої допомоги (*unassisted*).

Варіант D (Джесс досяг успіху завдяки вірі в себе) неправильний, оскільки в тексті йдеться про те, що Джесс зумів реалізувати свої амбітні плани саме завдяки вірі в себе й свої сили (*through perseverance and belief in himself he was able to do what many told him was impossible*).

Завдання для тренування

Task 3

Read the text below. For questions (1–5) choose the correct answer (A, B, C, or D). Write your answers on the separate answer sheet.

Should I Stay or Should I Go?
*Choosing to stay at home or move away is
as difficult a decision as picking a school*

MOVING AWAY

No longer confronted with curfews and daily expectations; instead you are confronted with laundry, grocery shopping, or cafeteria food. You learn to pay bills, make appointments, and attend class independently, which helps you develop responsible habits before having to actually live on your own.

A very helpful matchmaker when applying for residence is the sign up form, which asks for lifestyle habits such as sleeping and studying times, and personal habits such as smoking and loudness. This form is used to divide students into buildings and rooms with people who they are deemed to be compatible with allowing them to make friends more easily and avoid conflict.

Just like in high school you'll need to deal with peer pressure. Living with a large group of people often means it will be difficult to go against the crowd, especially without the benefit of having home to retreat to every day. Another disadvantage is the cost of paying increasingly expensive prices for on-campus housing. You will most likely also spend more cash than you would otherwise on entertainment and food. However, most students who have chosen to live on residence say the same thing; that the social benefits outweigh the financial consequences.

STAYING AT HOME

There is also a lot to be said for the prospect of living at home while attending school; the most common appeal being cost efficiency. Without the cost of rent or residence putting a dent in your bank account there is more financial security attached with staying at home and taking advantage of your parents' food, car and laundry facilities. Some argue that living in residence will give you a better social life; that friends seem to fall into your lap, however, these friends are new and untested. An advantage of staying at home is that it is easier to maintain strong friendships with your tried-and-true high school best friends. Living at home can sometimes make it easier to maintain good grades. With less distraction, and less peer pressure, your marks tend to suffer less dramatically than if you lived in residence.

- 1 Which of the problems facing prospective students is **NOT** mentioned in paragraph 1?
- A cooking meals
 - B covering expenses
 - C washing clothes
 - D arranging meetings
- 2 What is stated in the passage about the sign up form?
- A It is filled in when you apply for college.
 - B It is shown to your prospective roommates.
 - C It is meant to provide you with suitable lodgings.
 - D It is used for students with special demands.
- 3 Which disadvantage of moving away from home is mentioned in paragraph 3?
- A missing family and friends
 - B confronting fellow-students
 - C paying for room service
 - D having noisy company
- 4 What will your staying at home result in?
- A saving money by using your parents' bank account
 - B lacking social life and entertainment
 - C having no idea of what real students' life is like
 - D achieving better academic performance at university
- 5 It can be inferred from the text that the author thinks _____.
- A it's hard to make new friends with peers
 - B it's better to deal with reliable old friends
 - C it's easier to resist pressure with friends' support
 - D it's good for friends to have similar lifestyle habits

ЗАВДАННЯ НА ЗАПОВНЕННЯ ПРОПУСКІВ У ТЕКСТІ

За допомогою завдань на заповнення пропусків перевіряють знання лексики, синонімів і вміння використовувати ті чи інші синоніми залежно від контексту, уміння вживати сталі вирази та словосполучення відповідно до контексту, а також розуміння структури тексту та вміння розпізнавати зв'язки між частинами тексту.

Як виконувати завдання на заповнення пропусків

- Перед виконанням завдання уважно прочитайте інструкцію до нього.
- Щоб зрозуміти тему, швидко прочитайте текст, ігноруючи пропуски.
- Уважно прочитайте частини речень, речення або слова (словосполучення), які потрібно вставити в текст замість пропусків, намагаючись зрозуміти їх.
- Шукайте зв'язок між частиною речення (реченням) або словом (словосполученням), яке необхідно вставити, і текстом, вибираючи правильну відповідь, та аналізуйте граматичні форми, що передують пропуску або розташовані відразу за ним.
- Вибираючи правильну відповідь, не забувайте про зміст. Вибрані вами частини речень (речення), слова (словосполучення) повинні відповідати не тільки граматичній структурі, але й змісту речення (абзацу, частини тексту), у яке ви його вставляєте.

Приклад.

У цьому завданні необхідно заповнити пропуски в тексті частинами речень, використавши надані варіанти. Для виконання цього завдання важливе значення має *повне розуміння змісту запропонованого тексту*, тому потрібно уважно прочитати текст.

1. Спочатку перегляньте текст з метою загального його розуміння, ігноруючи пропуски слів і використовуючи методику ознайомлювального читання. Потім прочитайте частини речень, надані як варіанти для заповнення пропусків.

2. Читаючи другий раз, позначте відповіді, які знаєте напевне, вибравши відповідні за змістом частини речень з-поміж запропонованих до кожного пропуску. Проаналізуйте граматичні форми, що передують пропуску або розташовані відразу за ним, визначивши зв'язок між частиною речення, яку необхідно вставити, і текстом.

3. Визначивши правильну відповідь, переходьте до наступного пропуску.

Read the text below. Choose from (A–H) the one which best fits each of (1–6). There are two choices you do not need to use. Write your answers on the separate answer sheet.

Tiny Mayor

Robert Tufts is like many other 4-year-old boys: he likes fishing, sticks and day-care. But he is different from his peers in at least one significant respect: (1) _____ when he was only three.

Dorset, a community of between 20 and 30 people, is known for its annual Taste of Dorset festival, (2) _____. There are no qualifications to become the Mayor of Dorset, any residency or age is accepted. Anyone can enter the mayoral race, (3) _____.

Bobby won last year and his ceremonial role as head of the town has turned him into a national sensation. His mom said “He was so excited and told everyone that (4) _____. My son’s duties are casual – mostly it’s just going to day-care and chatting with the girls. But he loves meeting and greeting people,” she said.

Bobby’s run as mayor has been well received, and he has a strong backing for a second term. “I do a good job of being it,” Bobby Tufts said by phone from day-care today when asked (5) _____. Among his favourite mayoral activities are eating ice cream, petting dogs and eating at the Dorset house.

“He is running a fierce re-election campaign, (6) _____ because he is so cute”, said Kathleen Schmidt, the owner of the Dorset La Pasta Eatery.

- A why he wanted to be re-elected
- B as long as he or she pays the \$1 entrance fee
- C during which the new mayor is appointed
- D as soon as he becomes mayor
- E and most of us are pushing for Robert
- F he became mayor of tiny Dorset, Minnesota
- G when the community greeted him
- H he was going to remain mayor forever

Відповіді та коментарі:

1. У речення «*But he is different from his peers in at least one significant respect: (1) _____ when he was only three*» необхідно вставити пропущену частину, яка містить додаткову інформацію про головного героя розповіді. Переглянувши надані варіанти відповідей, вибираємо ті з них, які містять таку інформацію і за граматичною структурою можуть бути використані для заповнення даного пропуску. Це відповіді **F** *he became mayor of tiny Dorset, Minnesota* та **H** *he was going to remain mayor forever*. Із двох названих варіантів лише варіант **F** відповідає змісту цього речення. Логічно припустити, що Роберт відрізнявся від своїх однолітків саме тим, що став мером, коли йому було лише 3 роки. Варіант **H** не підходить, бо в ньому говориться, що Роберт хотів би залишитися мером назавжди. Для того, щоб мріяти залишитися мером, потрібно спочатку ним стати, а не навпаки, як це виходить, якщо використати варіант **H**. Ось чому саме варіант **F** є правильною відповіддю і за змістом, і за граматичною структурою.

2. Пропуск **2** знаходиться в реченні, у якому йдеться про щорічний фестиваль у Дорсеті. За змістом пропущено підрядне речення, що містить додаткову інформацію про цей фестиваль. Таку умову задовольняє лише варіант **C** *during which the new mayor is appointed*, у якому пояснено, що під час цього фестивалю призначають нового мера. Такий варіант відповіді не лише відповідає змісту, але й уписується в граматичну структуру складнопідрядного речення.

3. Розглянемо пропуск **3**. За змістом у ньому може бути використаний варіант відповіді, у якому б розкривалися умови, за яких можна стати мером. Ця інформація є у варіанті **B** *as long as he or she pays the \$1 entrance fee*, де говориться, що взяти участь у перегонах може той, хто сплатить внесок в один долар. Такий варіант добре вписується в граматичну структуру речення: займенник *anyone* в основній частині речення співвідноситься з *he or she* у варіанті відповіді.

4. Варіант **H** *he was going to remain mayor forever*, який ми розглядали як можливий для пропуску **1**, є правильною відповіддю до пропуску **4** і за змістом, і за граматичною структурою.

5. Проаналізувавши за змістом речення з пропуском **5**, робимо висновок, що тільки варіант **A** *why he wanted to be re-elected* і за змістом (Роберт вважає, що гарно виконує свої обов'язки мера і заслуговує того, щоб бути обраним ще раз), і за структурою (використання минулого часу за правилом узгодження часів у складнопідрядних реченнях) є правильною відповіддю для цього пропуску.

6. Розглянемо пропуск **6**. Серед варіантів відповідей, що залишилися (**E**, **D** та **G**), лише варіант **E** *and most of us are pushing for Robert* за змістом відповідає структурі і змісту. Це і є правильна відповідь.

Task 4

Read the text below. Choose from (A–H) the one which best fits each of (1–6). There are two choices you do not need to use. Write your answers on the separate answer sheet.

What Do Animals See in the Mirror?

While many may think this common question is open to debate – or even a little silly – it is actually neither. In psychology circles, the mirror test is considered (1) _____ in animals and a sign of the normal development of cognitive skills in children.

Humans are typically 18 months old before they are able (2) _____. Among animals, currently only higher primates, dolphins, elephants and, surprisingly, European magpies are known to recognize that (3) _____. Even more interesting, perhaps, is that while pigs show no sign of recognizing their own reflections, they are able, (4) _____ such as identifying the location of food placed behind them.

That does not necessarily mean (5) _____ when they run across other signs of themselves. The animals who “pass” the mirror test rely on vision as their primary sense. When a young cat or dog first sees his image in the mirror, he often reacts such as if a strange animal suddenly appeared. But (6) _____, the pet generally decides to ignore it for good.

- A** to use other information seen in the mirror
- B** to recognize themselves in the mirror
- C** to be an important evaluation of self-awareness
- D** when the image doesn't pass the “sniff” test
- E** that animals develop in a similar way
- F** that other animals aren't intelligent enough to know
- G** when animal psychologists use the mirror test
- H** what they see in a mirror is a reflection of themselves

II. Частина «Використання мови»

Ця частина тесту містить завдання на заповнення пропусків. У ній використовують різні типи текстів. Усі ці тексти є автентичними, тобто взяті з англомовних джерел.

ЗАВДАННЯ НА ЗАПОВНЕННЯ ПРОПУСКІВ У ТЕКСТІ

За допомогою завдань на заповнення пропусків у цій частині тесту перевіряють знання лексики, синонімів і вміння використовувати синоніми, враховуючи їх значення; уміння вживати сталі вирази та словосполучення відповідно до контексту, а також перевіряють уміння правильно використовувати різні граматичні структури, артиклі, слова-зв'язки, фразові дієслова, прийменники, розрізняти часові форми дієслів тощо.

Як виконувати завдання на заповнення пропусків

- Перед виконанням завдання уважно прочитайте інструкцію до нього.
- Щоб зрозуміти тему, швидко прочитайте текст, ігноруючи пропуски.
- Уважно прочитайте слова (словосполучення), які потрібно вставити в текст замість пропусків, намагаючись зрозуміти їх.
- Вибираючи правильну відповідь, аналізуйте граматичні форми, що передують пропуску або розташовані відразу за ним.
- Не забувайте, що вибрані форми слова (словосполучення) повинні відповідати граматичній структурі речення, у яке вставляються.

Приклад.

Read the text below. For questions (1–10) choose the correct answer (A, B, C or D). Write your answers on the separate answer sheet.

Fox steals phone and sends text message

16-year-old Norwegian, Lars Andreas Bjercke downloaded an application on his smartphone, which (1) _____ to attract foxes to the phone. The phone was imitating rabbit sounds.

The application worked so well that the fox circled around Lars's yard for several nights. At one point, Lars decided to put the phone in the (2) _____ of the road, the Norwegian newspaper Verdens Gang says.

The fox soon (3) _____ to the phone. At first, he was (4) _____ it, but soon dared to get closer and smell it. Suddenly, the fox grabbed the phone and ran into the bushes. Lars was (5) _____ the situation, and he ran after the fox. The fox, however, had a different plan, (6) _____ with the phone. Lars later called the phone and, (7) _____, the fox answered. "There was a crackling sound and some noise," Lars told Verdens Gang.

The next day, Lars's friend (8) _____ why he had sent him the odd text message. The message was in strange letters and numbers. Lars knew that the sender was the fox.

"I FRY o a0ab 34348tu åaugjoi zølbmosdji jsøg ijio sjw," it said in the message.

Lars still has not (9) _____ his phone. He has seen the fox lurking around, but it (10) _____ had dumped it somewhere.

1	A	expects	B	intends	C	aims	D	strives
2	A	side	B	back	C	front	D	middle
3	A	got away	B	walked up	C	ran across	D	faced up
4	A	familiar with	B	afraid of	C	prepared for	D	happy about
5	A	used to	B	ashamed of	C	warned about	D	amused with
6	A	disappearing	B	abandoning	C	approaching	D	remaining
7	A	reasonably	B	improbably	C	surprisingly	D	unlikely
8	A	frightened	B	astonished	C	wondered	D	supposed
9	A	met	B	caught	C	taken	D	found
10	A	visibly	B	obviously	C	exactly	D	distinctly

Відповіді та коментарі:

Завдання 1. Відповідно до змісту і структури речення в ньому пропущено дієслово, що позначає властивість програми мобільного телефону Ларса. Варіанти **A**, **B** та **D** не підходять, бо пропоновані дієслова позначають ментальні дії особи, а контекст вимагає дієслова, яке б описувало дію предмета (телефон не є живим предметом і не може мати якихось намірів). Такій умові відповідає варіант **C** – програма телефону має за мету (*aims*) приваблювання лисиць.

Завдання 2. Пропущене слово позначає місце знаходження телефону на дорозі. Граматично правильний варіант має узгоджуватися з прийменником *in* та означеним артиклем. Варіанти **A** *in the side of*, **B** *in the back of* та **C** *in the front of* не задовольняють цю умову ні структурно, ні за змістом. Правильним є варіант **D** *in the middle*.

Завдання 3. За змістом у реченні пропущено дієслово, що позначає наближення лиса до телефону. Граматично правильний варіант має узгоджуватися з прийменником *to*. Такій умові відповідає лише варіант **B**.

Завдання 4. Пропущене слово позначає першу реакцію лиса на телефон, яку він зрештою переборов, і лише після цього наважився наблизитися до телефону. Відтак, варіанти **A** *familiar with* (спочатку він був знайомий з телефоном); **C** *prepared for* (спочатку він був готовий до телефону), **D** *happy about* (спочатку він був щасливий з телефоном) не підходять за смислом. Правильним є варіант **B** *afraid of* (спочатку він злякався, проте скоро наважився підійти ближче й понюхати його).

Завдання 5. Пропущений мовний вираз позначає першу реакцію Ларса на те, що лис кинувся навтьоки, схопивши телефон. Варіант **A** *Lars was used to the situation* (Ларс був при звичаєний до ситуації) є граматично можливим, але не підходить за смислом: не можна бути при звичаєним до такої неординарної ситуації. Варіант **B** *ashamed of* (присоромлений) теж не вписується в смисловий контекст, бо Ларс не зробив нічого такого, що могло б його засоромити. Варіант **C** *warned about* (попереджений) не відповідає змісту тексту, бо Ларс ні з ким не обговорював свою ідею і ніхто не попереджав Ларса про такий розвиток подій. Правильним є варіант **D** *amused with* (здивований).

Завдання 6. У тексті говориться, що, коли Ларс кинувся наздоганяти лиса, той мав інший план, тікаючи з телефоном. Пропущена форма *Participle I* містить інформацію про те, чи вдалося лису втекти. Правильним є варіант **A** *disappearing* (зникаючи). Варіант **B** *abandoning* (залишаючи) вимагає прямого додатка й тому неприйнятний не лише за смислом, але й з точки зору граматики. Варіанти **C** *approaching* (наближаючись) та **D** *remaining* (залишаючись) не відповідають змістовому контексту.

Завдання 7. Цей пропуск містить вставне слово, яке виражає ставлення автора до того факту, що лис відповів на дзвінок. Правильним є варіант **C** *surprisingly* (на диво). Лексеми, надані у варіантах **A** *reasonably*, **B** *improbably* та **D** *unlikely* не можуть вживатися в даному контексті як вставні слова.

Завдання 8. Пропущений мовний вираз позначає реакцію друга Ларса на дивне телефонне повідомлення, прислане з телефона Ларса. Варіанти **A** *frightened* та **B** *astonished* не можна вжити в цьому контексті, оскільки форми *frightened* / *astonished* вимагають прямого додатка і означають “лякати / дивувати когось”, а не “лякатися / дивуватися самому”. Варіант **D** *supposed* потребує сполучника *that*, а не *why*. Правильним є варіант **C** *wondered* (дивувався).

Завдання 9. У реченні говориться про те, що Ларс все ще не знайшов телефона. Правильним є варіант **D** *found*. Варіанти **A** *met* (зустрів), **B** *caught* (піймав), **C** *taken* (взяв) не підходять за смислом.

Завдання 10. Пропущено прислівник, який позначає ступінь імовірності того, що лис кудись закинув телефон Ларса. Варіанти **A** *visibly* (помітно) та **D** *distinctly* (чітко) не підходять за змістом. Варіант **C** *exactly* (точно) не вписується в речення граматично. Правильним є варіант **B** *obviously* (очевидно).

Приклад.

Read the texts below. For questions (1–10) choose the correct answer (A, B, C or D). Write your answers on the separate answer sheet.

Sensory gloves

The top place for (1)_____ annual Microsoft Imagine Cup (2)_____ by a Ukrainian team of students for a pair of sensory gloves, (3)_____ Enable Talk. The gloves (4) _____ sensors to translate hand gestures from sign language into speech, designed to help deaf and mute people communicate (5) _____ verbal language.

1	A	the ten	B	the tenth	C	ten	D	tenth
2	A	have been won	B	will be won	C	had been won	D	was won
3	A	were calling	B	calling	C	called	D	are called
4	A	uses	B	use	C	are used	D	are being used
5	A	through	B	with	C	at	D	on

An accident with a stolen car

In a scene you would expect in an action movie (or a comedy), a stolen car landed on the roof of a house in Fresno, Calif. Police (6) _____ the car was going too (7) _____ and hit a rock and a tree stump, (8) _____ launched it into the air and onto the roof. The driver of the car fled the scene and (9) _____ soon after at his girlfriend's home. There were people in the house when the car landed on it, but (10) _____ was seriously injured. A towing company had to use a crane to remove the vehicle.

6	A	say	B	says	C	is saying	D	has said
7	A	much faster	B	fast	C	fastest	D	faster
8	A	whom	B	who	C	which	D	what
9	A	is arrested	B	had been arrested	C	has been arrested	D	was arrested
10	A	anyone	B	everyone	C	someone	D	no one

Відповіді та коментарі:

Завдання 1. Перевіряється вміння вживати порядкові числівники.

Зміст та структура речення вимагає використання порядкового числівника, оскільки йдеться про порядковий номер щорічних змагань на кубок Майкрософт. Відповідно варіанти **A** та **C** є неправильними, бо пропонують ужити кількісні числівники. Варіант **D** теж неправильний, оскільки містить порядковий числівник без означеного артикля. Правильною відповіддю є варіант **B**.

Завдання 2. Перевіряється вміння вживати форми дієслів у пасивному стані у функції присудка.

Варіант **A** неправильний, тому що підмет речення (*place*) має форму однини і присудок повинен з ним узгоджуватися, а *have been won* є формою множини. Варіант **B** є формою майбутнього часу й відтак не відповідає змісту речення, бо в ньому йдеться не про прогнози на майбутнє, а про подію, що вже відбулася. Варіант **C** теж неправильний, оскільки передбачає завершення позначеної присудком дії до іншого моменту в минулому часі, а в реченні не робиться такого акценту. Правильним є варіант **D**, що містить форму однини минулого часу пасивного стану й позначає подію, про яку йдеться, – перемогу української студентської команди.

Завдання 3. Перевіряється вміння вживати безособову дієслівну форму *Participle II*.

У структурі речення пропущена форма виконує функцію означення словосполучення *a pair of sensory gloves*, що надає додаткову інформацію про сенсорні рукавички. Варіанти **A** та **D** пропонують видо-часові форми дієслова, що виконують функцію присудка, й відтак є неправильними. Варіант **B** є формою *Participle I*, що позначає дію в активному стані, тоді як словосполучення *a pair of sensory gloves* не може позначати суб'єкта активної дії. Відтак, варіант **B** теж неправильний. Правильним є варіант **C**, оскільки саме він містить форму *Participle II*.

Завдання 4. Перевіряється вміння вживати видо-часові форми дієслів у активному стані у функції присудка.

Варіант **A** є неправильним, оскільки зміст та структура речення вимагає присудка у формі множини, а *uses* є формою однини. Варіанти **C** та **D** теж неправильні, тому що пропонують форми в пасивному стані. Правильним є варіант **B**, що містить форму активного стану, яка узгоджується з підметом у множині.

Завдання 5. Перевіряється вміння вживати прийменники.

Правильним є варіант **A**, оскільки *through* має значення “за допомогою, завдяки” й найбільш точно передає зміст конструкції (спілкуватися за допомогою вербальної мови). Варіант **B** *with* уживається перед назвою супроводжувача або інструмента дії. Варіант **C** *at* позначає знаходження об'єкта поруч з іншим об'єктом, а варіант **D** *on* – знаходження об'єкта на поверхні іншого об'єкта.

Завдання 6. Перевіряється вміння вживати видо-часові форми дієслів у активному стані у функції присудка, а також вживання іменників, які не мають маркера множини, але вимагають дієслова у формі множини.

Правильним є варіант **A**, оскільки саме він відповідає змісту і структурі речення: підмет *police* вимагає присудка в множині; за змістом присудок має бути у формі активного стану. Варіанти **B**, **C** та **D** неправильні, тому що містять форми, які узгоджуються з підметом в однині.

Завдання 7. Перевіряється вміння вживати ступені порівняння прислівників.

Після частки *too* прислівник може вживатися лише в базовій формі (без ступенів порівняння). Цій умові відповідає варіант **B**. Інші варіанти є неправильними, бо репрезентують форми порівняння вищого й найвищого ступеня.

Завдання 8. Перевіряється вміння вживати сполучні займенники.

Структура та зміст речення вимагає вживання сполучника/займенника, що з'єднав би головне речення, у якому йдеться про автомобільну аварію, і підрядне означення, що характеризує наслідки автомобільної аварії.

Цим умовам відповідає варіант **D**. Варіанти **A** та **B** неправильні, оскільки містять сполучники/займенники, що вводять підрядні речення, які характеризують істоти. Варіант **D** теж неправильний, тому що цей сполучний займенник не може вводити означального підрядного речення.

Завдання 9. Перевіряється вміння вживати видо-часові форми дієслів у пасивному стані у функції присудка.

У реченні йдеться про те, що водій утік з місця аварії й дуже швидко був арештований, тобто описуються події минулого часу. Відтак варіанти **A** та **C**, що пропонують форми теперішнього часу, є неправильними. Варіант **B** теж неправильний, бо передбачає завершення позначеної присудком дії до іншого моменту в минулому часі, а в реченні описується послідовність дій. Правильним є варіант **D**, що містить форму дієслова минулого часу пасивного стану.

Завдання 10. Перевіряється вміння вживати займенники.

Структура та зміст речення вимагає вживання займенника в негативній формі, оскільки в реченні йдеться про те, що ніхто не постраждав, а присудок речення не містить заперечення. Цій умові відповідає варіант **D**. Варіанти **A**, **B** та **C** є неправильними, тому що не вписуються в контекст.

Завдання для тренування

Task 5

Read the text below. For questions (1–10) choose the correct answer (A, B, C or D). Write your answers on the separate answer sheet.

Plum pudding

As every accomplished cook knows, plum pudding may use several fruits: raisins, currants, apples, and, in some recipes, even figs – but never plums. (1) _____ is the peel or juice of lemons and oranges, often citron – but never plums. Even cognac, rum, or other spirits may be (2) _____ – but never plums.

Then why is the dish named plum pudding?

The name – and the dish – dates (3) _____ several centuries. Traditionally served as part of the Christmas feast, this rich dessert has a long history as a holiday staple. In medieval times, prunes (i.e., dried plums) were a(n) (4) _____ ingredient in pies and puddings, but by the sixteenth and seventeenth centuries they were gradually (5) _____ raisins. The ingredients changed, but the name persisted, and still today this particular savory is known as plum pudding. The confusion even crept into the then developing language: in his famous dictionary, Samuel Johnson (6) _____ the word “plum” to mean raisin, or dried grape. Customarily in England, small silver charms or silver coins were baked into the pudding.

The richness of plum pudding is (7) _____; so much so that, in Oliver Cromwell’s Puritan England, plum pudding, along with its cousin mincemeat pie, was banned as “sinfully rich” and “unfit for God-fearing people.”

Over time, the dish has (8) _____ its popularity, probably because of the extended time (9) _____ to prepare it. But it still appears in the British culinary pantheon and is well worth the (10) _____ for those who never have enjoyed it yet.

1	A	Combined	B	Included	C	Embraced	D	Inserted
2	A	joined	B	attached	C	contributed	D	added
3	A	back	B	down	C	from	D	since
4	A	common	B	general	C	average	D	absolute
5	A	adjusted to	B	prevented from	C	replaced by	D	opposed to
6	A	originated	B	announced	C	declared	D	employed
7	A	typical	B	ordinary	C	mystical	D	legendary
8	A	left	B	lost	C	dropped	D	stopped
9	A	required	B	asked	C	planned	D	claimed
10	A	tasting	B	checking	C	examining	D	feeding

Task 6

Read the texts below. For questions (1–10) choose the correct answer (A, B, C or D). Write your answers on the separate answer sheet.

Who is America named for?

Most people believe America is named for Amerigo Vespucci, the Italian navigator (1) _____ sailed with Christopher Columbus the Caribbean and South America in 1499 and 1502. However, new countries or continents were never named for the Christian name of its discoverer; (2) _____ it would make sense to look for an explorer with a similar surname: that person is Richard Ameryk, a wealthy aristocratic merchant (3) _____ in Bristol at the end of (4) _____ century, who funded a voyage that reached America two years (5) _____ than Columbus's voyage with Vespucci.

1	A	who	B	which	C	that	D	what
2	A	while	B	than	C	whether	D	so
3	A	lived	B	having lived	C	living	D	was living
4	A	fifteenth	B	the fifteenth	C	fifteen	D	the fifteen
5	A	earliest	B	still earlier	C	earlier	D	much earlier

What can harm your eyes?

There are lots of old (6) _____ tales about eyes and what you should and shouldn't do with them. Reading in poor light (7) _____ to have no long-term adverse effect on eyesight. It does (8) _____ much harm to your eyes as (9) _____ a photo in poor light does to your camera. Reading in poor light may (10) _____ you a headache and cause temporary eyestrain, but it won't cause permanent eye damage.

6	A	wife	B	wife's	C	wives	D	wives'
7	A	has been shown	B	had been shown	C	had shown	D	has shown
8	A	that	B	such as	C	as	D	such
9	A	takes	B	took	C	taking	D	taken
10	A	give	B	to be given	C	have given	D	to give

III. Частина «Письмо»

Письмо – це складний вид мовленнєвої діяльності, який вимагає більше, ніж просто хорошого знання мови. Щоб перевірити вміння та навички з письма, використовують завдання відкритого типу (завдання з розгорнутою відповіддю). Такі завдання передбачають створення власних висловлень у письмовій формі відповідно до запропонованих комунікативних ситуацій.

Відповідно до Програми ЗНО випускники повинні вміти «писати *особисті* і *ділові* листи, використовуючи формули мовленнєвого етикету, прийняті в країнах, мова яких вивчається, розповідаючи про окремі факти та події свого життя, висловлюючи власні міркування й почуття, описуючи плани на майбутнє та запитуючи аналогічну інформацію, а також передавати повідомлення у вигляді записки довільної форми».

Завдання з розгорнутою відповіддю супроводжують спеціальні інструкції в письмовій формі. Інструкція визначає про що, як і що саме учні повинні написати.

Оцінювання завдань з розгорнутою відповіддю здійснюється відповідно до розроблених та затверджених в Українському центрі оцінювання якості освіти критеріїв.

Критерії оцінювання письмового висловлення з англійської мови

а. Змістове наповнення

Опрацювання умов, зазначених у ситуації (3 умови – a1, a2, a3)

Кількість балів – 0–6 балів

2 бали – за кожну умову, опрацьовану **повністю**.

1 бал – за кожну **лише згадану** умову.

0 балів – умова **не опрацьована**.

б. Структура тексту та зв'язність

Кількість балів – 0–4 бали

б1. Логіка викладу та зв'язність тексту (наявність з'єднувальних елементів у тексті)

2 бали – з'єднувальні елементи забезпечують зв'язок між частинами тексту на рівні змістових абзаців, а також окремих речень у абзацах; у тексті наявні сполучники сурядності та підрядності, слова-зв'язки, вставні слова (як прості, так і складні типу *«first of all, moreover, however»*) тощо вжиті доречно.

1 бал – з'єднувальні елементи між частинами тексту на рівні змістових абзаців та окремих речень у абзацах наявні частково (лише прості) та вжиті доречно.

0 балів – логіки викладу немає, робота складається з набору речень.

б2. Відповідність письмового висловлення заданому формату (твір, лист (особистий, офіційний), оголошення, записка тощо).

2 бали – стиль висловлення, ознаки формату тексту повністю відповідають меті написання.

1 бал – стиль висловлення, ознаки формату тексту частково відповідають меті написання, наявні порушення основних вимог.

0 балів – ознаки формату тексту не відповідають меті написання висловлення або їх немає.

с. Використання лексики – лексична наповнюваність, володіння лексичним матеріалом.
Кількість балів – 0–2 бали.

2 бали – продемонстровано достатній словниковий запас для висвітлення заданої комунікативної ситуації за відповідними темами; можлива наявність лексичних помилок, які не впливають на розуміння написаного (не більше трьох).

1 бал – недостатній словниковий запас для висвітлення заданої комунікативної ситуації за відповідними темами; наявні лексичні помилки, що заважають адекватному сприйняттю окремих речень або абзаців.

0 балів – через велику кількість лексичних помилок зміст висловлення незрозумілий.

d. Використання граматики – морфологія, синтаксис, орфографія.
Кількість балів – 0–2 бали

2 бали – робота не містить помилок або є помилки (не більше восьми), що не заважають розумінню написаного, окрім помилок на:

- уживання числа й особи в дієслівних часових формах;
- порушення порядку слів у реченні;
- уживання частки to з інфінітивом;
- уживання незлічуваних іменників (типу *advice*).

Якщо серед восьми помилок наявна помилка, що відповідає хоча б одному з перерахованих вище мовних явищ, робота оцінюється в 1 тестовий бал.

1 бал – наявні помилки, що заважають розумінню написаного, або значна кількість помилок (більше восьми), у тому числі грубі, що не заважають розумінню написаного.

0 балів – велика кількість помилок, які унеможливають розуміння написаного.

УВАГА !

1. Якщо абітурієнт отримує оцінку **0 балів** за критерієм **а. «Змістове наповнення»**, то в такому випадку вся робота оцінюється в **0 балів**.
2. Якщо абітурієнт отримує оцінку **0 балів** за критерієм **с. «Використання лексики»** або **d. «Використання граматики»**, то вся робота оцінюється в **0 балів**.
3. Якщо абітурієнт не приступав до виконання завдання, власне висловлення вважається ненаписаним і вся робота оцінюється в **0 балів**.

Помилки на полях позначаються наступними буквами:

Орфографічні – Sp

Граматичні – Gr

Стилістичні – St

Лексичні – L (до лексичних помилок відносимо неправильне вживання фразових дієслів, уживання слів у неприйнятному їм значенні, помилки на словотвір)

Знаком У у тексті висловлення позначають пропущені частки, артиклі тощо, одночасно виносячи помилку на поля як граматичну (Gr)

Особисті листи (*informal letters*)

Тип листа, який потрібно написати, залежить від причин, що спонукали до написання цього листа, а під час складання зовнішнього незалежного оцінювання – від завдання, що сформульовано в комунікативній ситуації в частині тесту «Письмо». Учасникам може бути запропоновано, наприклад, запросити когось на гостину, на вечірку чи інше свято; поділитися інформацією про події, що відбуваються в їхньому житті; запитати про інформацію, що необхідна їм; покаржитися на неякісне обслуговування в супермаркеті тощо. Залежно від завдання, учасник тестування визначає тип листа – особистий чи офіційний.

Особисті листи (*informal letters*), зазвичай, пишуть людям, яких добре знають (друзям, родичам тощо), про актуальні новини, особисті проблеми тощо. Під час написання таких листів використовується *неофіційний стиль*, для якого характерна розмовна лексика, особистий тон, використання сталих виразів та словосполучень (*e.g. drop me a line*), використання фразових дієслів та скорочень (*don't, can't, I'm etc*).

Лист особистого характеру (неофіційний лист) складається з таких частин:

1. Неофіційне привітання (*informal greeting*).
2. Вступ (*introduction або opening remarks*), у якому потрібно писати про загальні речі (запитувати про здоров'я друга, про останні новини; висловлювати подяку за отриманий лист, вибачатися за затримку відповіді, коментувати новини, про які дізналися з отриманого листа тощо) та згадувати причину, задля якої пишеться лист, тобто відповідати на питання «Чому ви пишете лист?»
3. Основна частина (*main body*), у якій потрібно розкрити головну тему (теми) детально. Ця частина складається з кількох абзаців, кожен з яких присвячено окремій підтемі (*кількість абзаців у основній частині листа залежить від умови завдання*).
4. Заклучна частина (*conclusion або closing remarks*), у якій потрібно підвести підсумок написаному в листі, може містити причини, що спонукають закінчити написання листа, привітання родичів/родичам або знайомих/знайомим, побажання всього найкращого, прохання до адресата не зволікати з відповіддю тощо.
5. Неофіційне прощання (*informal ending*) та ім'я адресанта (того, хто пише листа).

Основні вимоги до написання особистого листа

Під час написання особистого листа має використовуватися неформальний стиль, для якого є характерним особистий тон, а також уживання прямого звернення до адресата; використання імені, а не прізвища; використання розмовних, а не літературних виразів; уживання скорочень і відповідних форм привітання та прощання тощо.

Ознаки формату тексту (особистий лист):

- привітання (*greeting*) – відповідно до вимог оформлення особистого листа: *Dear Lucy / Dear John / Hi / Hello* тощо
- вступ (*opening remarks*) обов'язково повинен містити фрази типу:
How are you?
I thought I'd write and let you know that....
The reason I'm writing is
Sorry, I've taken so long to put pen to paper, but...
I apologise for the fact that I haven't written for...
I have something special to tell you...
Can you imagine ... тощо

- основна частина (main body) обов'язково має бути структурована за змістовими абзацами, у ній повинно бути три змістові абзаци (або два змістові абзаци, якщо дві змістові умови об'єднано в один абзац).
- кінцівка (closing remarks) обов'язково повинна містити фрази такого типу:
That's all my news for now. Write back soon...
Well, I'd better go and do some work! Once again, well done
Please, write me soon and tell me all your news.
Well, that's all my news. I'd better end now, because ... тощо.
- прощання (ending) – відповідно до вимог оформлення особистого листа:
Lots of love
Hope to hear from you soon
Give my best wishes to your parents
Looking forward to your letter
Best wishes to...
I would be glad to hear from you soon
Keep in touch
Love / Regards
Yours тощо
- ім'я

Приклади написання особистого листа та його оцінювання

Завдання 1.

You've got a letter from your English pen-friend in which he/she wrote to you about his/her future plans. He/she wants to become an actor/actress and your friend is sure that this profession will give him/her an opportunity to become famous and make a lot of money. Write a letter to your pen-friend in which tell him/her

- about your thoughts regarding his/her career plans and what you are going to do after leaving school
- how you prepare yourself for your future profession
- what you think is necessary to be successful in your future job

Write a letter of at least 100 words. Do not use any personal information (e.g., names, dates, addresses, etc)*. Start your letter in an appropriate way.

Завдання передбачає написання листа особистого характеру. В інструкції також наголошено на трьох основних моментах, про які обов'язково потрібно написати в листі:

- що ви думаєте про рішення вашого друга стати актором, та що ви збираєтеся робити після закінчення школи
- як ви готуетесь до своєї майбутньої професії
- що, на вашу думку, необхідно для того, щоб стати успішним у вашій майбутній професії

Розглянемо декілька робіт (власних висловлень абітурієнтів) і правильність їх виконання відповідно до критеріїв оцінювання.

* За умови тестування робота має бути анонімною (зادля об'єктивності оцінювання). Бланк **Б** розпізнається спеціальною комп'ютерною програмою лише за унікальним штрих-кодом. Щоб уникнути ануляції роботи, під час написання власного висловлення слід використовувати **НЕ** справжнє власне ім'я та прізвище, а **ВИГАДАНЕ**, наприклад: *Tom Brown, Marry Green* тощо.

Приклад 1.

Dear Max,

I've got your letter in which you wrote about your future plans. I prefer you to become an actor. This job is good for you. I'll know that you like to travell. if you become V actor, you can go abroad, see different country's and towns. But there is one problem that you will have less time to stay at home, to see your relatives and friends. But it is only my mind and you must do as you want.

I've left school this year. I studied at V educational complex and I like English very much. So I want to become a translator. It is V very interesting job too. I'm be able to go abroad, to communicate with different people and to discover different customs and traditions.

Now we have V very important period in our life because we choose our future profession. There V some things what are necessary to be successful in your future job: at first you must like your future job, because you are to work every day; at second this job must be necessary for people. If the job includes the help for people, so it is a good job.

Best wishes!

Критерій а. Змістове наповнення:

щоб виконати комунікативне завдання й повністю реалізувати намір письмового висловлення, необхідно опрацювати всі три пункти (a1, a2, a3), зазначені в умові завдання (див. вище).

У цій роботі автор опрацював першу та третю умови повністю. А друга умова не опрацьована й навіть не згадана. Автор нічого не говорить про те, як він готує себе до майбутньої професії.

Висновок: за критерієм «Змістове наповнення» робота оцінюється так:

a1 – 2 бали

a2 – 0 бал

a3 – 2 бали

Усього: 4 бали.

Критерій б. Структура тексту та зв'язність:

робота повинна відповідати формату тексту (особистий лист), бути написаною у відповідному стилі з використанням з'єднувальних мовних елементів, побудованою логічно і послідовно, обов'язково структурованою за абзацами.

Це власне висловлення побудовано логічно. Але автор не використовує з'єднувальні елементи між частинами тексту на рівні змістових абзаців. У тексті сполучники сурядності та підрядності наявні частково (лише прості *and*, *but*, *because*); слів-зв'язок, вставних слів (як простих, так і складних типу «*first of all*, *moreover*, *however*») немає.

Стиль висловлення, формат тексту частково відповідають меті написання особистого листа, є порушення основних вимог – немає підпису в кінці листа.

Текст структуровано за змістовими абзацами.

Висновок: за критерієм «Структура тексту та зв'язність» робота оцінюється так:

b1 – 1 бал

b2 – 1 бал

Усього: 2 бали.

Критерій с. Використання лексики:

необхідно продемонструвати широкий спектр знання лексичних одиниць (слів) за конкретною темою або темами, запропонованими в умові для написання власного висловлення, а також доречне вживання цієї лексики.

У висловленні автор продемонстрував недостатнє знання лексичного матеріалу за темами «Плани на майбутнє, вибір професії», «Особистісні пріоритети».

Наявні лексичні помилки, які заважають адекватному сприйняттю окремих речень (*I prefer you to become an actor; only my mind* та інші). Помилки більше ніж три.

Висновок: за критерієм «Використання лексики» робота оцінюється в 1 бал.

Усього: 1 бал.

Критерій d. Використання граматики:

необхідно продемонструвати знання різноманітних граматичних структур і вміння використовувати їх при створенні власного висловлення, уміння писати грамотно, без орфографічних і граматичних помилок.

У роботі використано різні типи речень, ужито різні граматичні структури (дієслівні часи – Present Simple, Perfect тощо). Але також у роботі є орфографічні та граматичні помилки («*country*s» замість «*countries*», «*travell*» замість «*travel*», «*gob*» замість «*job*», «*translater*» замість «*translator*», «*I'm be able to go*» замість «*I'm able to go*», «*if you become actor*» замість «*If you become an actor*» та інші). Помилки більше восьми.

Висновок: за критерієм «Використання граматики» робота оцінюється в 1 бал.

Усього: 1 бал.

Загальна кількість тестових балів за виконання завдання на створення власного висловлення: 8 балів з 14 можливих.

Приклад 2.

Dear Emily,

I am sorry I haven't written for such a long time but I was very busy with my exams. How are you? I like your choice to be an actress. And I know that you are very talented and you'll become a famous actress.

As for my plans I always wanted to be a singer. You know that I love singing. But unfortunately I often have a sore throat, and the doctor said that it was impossible. So I decided to be a teacher of English. I study English and German and this is what I also like as singing.

To be ready for my future profession, firstly, I listen to English songs and watch English movies. Secondly, I learn words when I'm walking along the street or even cycling. But the most important thing is language practice. I try to speak to native speakers if I have such an opportunity wherever I am.

If I want to be a successful teacher I have to be communicative. Moreover I must love children and love to work with them and, of course, I have to understand children's behavior.

Hope to hear from you soon. Drop me a line, please. And give my regards to your family.

Best wishes,

Anna

Критерій а. Змістове наповнення:

щоб виконати комунікативне завдання й повністю реалізувати намір письмового висловлення, необхідно опрацювати всі три пункти (a1, a2, a3), зазначені в умові завдання (див. вище).

У цій роботі автор опрацьовує всі три умови повністю. Він висловлює свою думку стосовно вибору майбутньої професії його другом, розповідає про свої плани на майбутнє, про те, як він готує себе до майбутньої професії, а також говорить про якості та вміння, необхідні, на його думку, для успішної кар'єри вчителя.

Висновок: за критерієм «Змістове наповнення» робота оцінюється так:

a1 – 2 бали

a2 – 2 бали

a3 – 2 бали

Усього: 6 балів.

Критерій б. Структура тексту та зв'язність:

робота повинна відповідати формату тексту (особистий лист), бути написана у відповідному стилі з використанням з'єднувальних мовних елементів, бути побудована логічно й послідовно, обов'язково структурована за абзацами.

Це власне висловлення побудовано логічно й послідовно. Автор використовує з'єднувальні елементи, що забезпечують зв'язок між частинами тексту на рівні змістових абзаців, а також окремих речень у абзацах. У тексті наявні сполучники сурядності та підрядності, слова-зв'язки, вставні слова (*but, unfortunately, as for my plans, firstly* тощо), які вжиті доречно.

Стиль висловлення, формат тексту повністю відповідають меті написання особистого листа. Текст структуровано за змістовими абзацами.

Висновок: за критерієм «Структура тексту та зв'язність» робота оцінюється так:

b1 – 2 бали

b2 – 2 бали

Усього: 4 бали.

Критерій с. Використання лексики:

необхідно продемонструвати широкий спектр знання лексичних одиниць (слів) за конкретною темою або темами, запропонованими в умові для написання власного висловлення, а також доречне вживання цієї лексики.

У висловленні автор продемонстрував достатній словниковий запас для висвітлення заданої комунікативної ситуації за темами «Плани на майбутнє, вибір професії», «Особистісні пріоритети». Лексична помилка в роботі не заважає розумінню написаного.

Висновок: за критерієм «Використання лексики» робота оцінюється у 2 бали.

Усього: 2 бали.

Критерій d. Використання граматики:

необхідно продемонструвати знання різноманітних граматичних структур і вміння використовувати їх під час створення власного висловлення, уміння писати грамотно, без орфографічних і граматичних помилок.

У роботі використано різні типи речень, ужито різні граматичні структури (дієслівні часи – Present Simple, Continuous, Perfect тощо). Але також у роботі наявні орфографічні помилки («*throu*» замість «*throat*», «*regurds*» замість «*regards*»). Помилки менше восьми й серед них немає грубих.

Висновок: за критерієм «Використання граматики» робота оцінюється у 2 бали.

Усього: 2 бали.

Загальна кількість тестових балів за виконання завдання на створення власного висловлення: 14 балів з 14 можливих.

Приклад 3.

You've got a letter from your English pen-friend in which she wrote V you about her future plans. She wants to become an actor. And your friend is sure that this profession will give her the opportunity to becme famous and make a lot of money. Write a letter to your pen-friend in which say about your thoughts regarding her carer plans. Do you write to become profession will what you are going to do after leaving school you about her future plans. This what you think is necessary to be successful in your future job write a letter future. Your is sure this profession will to go after leaving school and make in a lot of money. This future plans wants an actor. There are many future in address of Volodumurskaya. How you prepare yourself of your future career plans. Your letter an profession will of the wrote from.

Автор, виконуючи роботу, не звертає уваги на завдання й умови, сформульовані в завданні, не розуміє, про що потрібно писати. У роботі не розкрито й навіть не згадано жодної з трьох умов, зазначених у комунікативній ситуації. Замість того, автор просто переписує умову завдання, роблячи помилки навіть при переписуванні тексту умови.

Висновок: за критерієм «Змістове наповнення» робота оцінюється так:

a1 – 0 балів

a2 – 0 балів

a3 – 0 балів

Усього: 0 балів.

Відповідно до критеріїв оцінювання, якщо абітурієнт отримує оцінку **0 балів** за **Змістове наповнення**, то й уся робота оцінюється в **0 балів**.

Отже, **загальна кількість тестових балів за виконання завдання на створення власного висловлення: 0 балів з 14 можливих**, тому що робота не відповідає умовам, зазначеним у комунікативній ситуації.

Напівофіційні листи (semi-formal letters)

До цього типу листів відносять листи до редактора газети, журналу, радіопрограми тощо, а також листи до осіб, з якими дописувач знайомий не дуже близько або яким він хоче висловити свою повагу та бути ввічливим стосовно них (друзі батьків, вчителі тощо). Під час написання таких листів використовується напівофіційний стиль, для якого характерне вживання нейтральних, літературних, формальних слів та виразів, більш увічливих зворотів, ніж у особистих листах, менша кількість скорочень, фразових дієслів та сталих виразів, а також можливість використання запитальних та спонукальних речень. У таких листах використовують окремі вирази, притаманні офіційному стилю.

Напівофіційний лист (semi-formal letter) складається з таких частин:

1. Офіційне привітання (*formal greeting*).
2. Вступ (*introduction або opening remarks*), у якому потрібно чітко визначити мету написання листа.
3. Основна частина (*main body*), у якій розкривається головна тема (теми) детально. Ця частина складається з кількох абзаців, кожен з яких присвячено окремій підтемі (кількість абзаців у основній частині листа залежить від умови завдання).
4. Заклучна частина (*conclusion або closing remarks*), у якій слід підвести підсумок написаному в листі.
5. Напівофіційне прощання (*semi-formal ending*) та повне ім'я й прізвище автора листа.

Основні вимоги до написання напівофіційного листа

Ознаки формату тексту (semi-formal letter):

- привітання (*greeting*) – відповідно до вимог оформлення напівофіційного листа:
To the Editor /Dear Sir or Madam/Dear Mr.Brown тощо.
- вступ (*opening remarks*) обов'язково повинен містити фрази такого типу:
I am writing with regard to your ... (recent review of the...)
I feel I have to express my consent / disagreement with... тощо
- основна частина (*main body*) має бути обов'язково структурована за змістовими абзацами – три змістові абзаци (або два змістові абзаци, якщо дві змістові умови об'єднані в один абзац) та містить фрази такого типу:
I (We) am (are) totally opposed to...
It worries me (us) that...
Although ... I (We) still believe... тощо.

- кінцівка (*closing remarks*) обов'язково повинна містити фрази такого типу: *I (We) would be grateful if you could ...*, *Thank you in anticipation for ...*
*I (We) would appreciate if you ...*тощо.
- прощання (*ending*) – відповідно до вимог оформлення напівофіційного листа:
Yours faithfully, Faithfully yours, Yours truly, Truly yours, Best regards

Приклади написання напівофіційного листа та його оцінювання

Завдання 2.

Listening to the radio programme you heard different people discussing the topic of friendship between teens. You have decided to write a letter to the editor of the programme. In your letter

- describe what kind of friend you prefer and why
- say what can cause a friendship to go wrong
- argue whether it is better to have a wide circle of friends or a few close friends

Write a letter of at least 100 words. Do not use any personal information (e.g., names, dates, addresses, etc). Start your letter in an appropriate way.

Завдання передбачає написання листа напівофіційного характеру. Після прослуховування радіопередачі про дружбу між підлітками (teens) ви вирішили поділитися своїми думками на цю тему з редактором радіопередачі й написати йому листа, у якому

- розповідаєте, якому саме другові ви надаєте перевагу й чому
- говорите про те, що може зруйнувати дружбу
- зазначаєте, що, на вашу думку, краще – мати широке коло друзів чи декілька близьких друзів.

Розглянемо кілька робіт (власних висловлень абітурієнтів) і правильність їх виконання відповідно до критеріїв оцінювання.

Приклад 1.

Dear Sir or Madam,

I heard in your program that different people discussing about friendship between teens. I think it's very important to have V best friends forever. I have V best friend. Her name is Alisa. I like to go to the cinema and to V night club with my friend. I prefer to spend my free time with Alisa. We like to play in snowball, decorate my room.

I met Alisa ten years ago. We are very different but very friendly. I think it's very important to have friends becouse our friends it's our small family.

I prefer to spend my free time with my old friends becouse I know there bad and good habits, I always can say my problems. Of course, if I have free time sometimes I prefer to watch my favourite film in my room with coce and chips. I love my best friend. Alisa is my proud. I know that she is my family, my home, my life.

Best wishes
Tina

Автор, виконуючи роботу, не звертає уваги на завдання й умови, сформульовані в завданні, не розуміє, про що потрібно писати. І хоча в роботі небагато помилок і розповідається про дружбу й друзів (одна з основних тем завдання), у ній не розкрито, навіть не згадано, жодної з трьох умов, зазначених у комунікативній ситуації. Автор не описує свого друга й не розповідає, чому він віддає перевагу саме йому (*describe what kind of friend you prefer and why*); у роботі нічого не сказано про те, що може зруйнувати дружбу (*say what can cause a friendship to go wrong*), і, нарешті, з висловлення ми не дізнаємося, що автор вважає за краще – мати велике коло друзів чи лише декілька близьких друзів (*argue whether it is better to have a wide circle of friends or a few close friends*).

Висновок: за критерієм «Змістове наповнення» робота оцінюється так:

a1 – 0 балів

a2 – 0 балів

a3 – 0 балів

Усього: 0 балів.

Відповідно до критеріїв оцінювання, якщо абітурієнт отримує оцінку **0 балів** за **Змістове наповнення**, то вся робота оцінюється в **0 балів**.

Отже, **загальна кількість тестових балів за виконання завдання на створення власного висловлення: 0 балів з 14 можливих**, тому що робота не відповідає умовам, зазначеним у комунікативній ситуації.

Приклад 2.

Dear Sur/Madam,

I am writing you to describe a kind of friendship I prefer. I prefer to have a few close friends because a true friend is a close friend.

Unfortunately, sometimes friendship goes wrong. In my opinion there are three causes why it happend. First, you stopped listening to each other. Second, you stopped trusting each other. Third, you stopped talking. If you do not want to lose your friends try to avoid these. If you have a problem just tell your friend. If you don't like something discuss that with your friend, but never stop talking. If you do not discuss you problems it will be worse and worse and one day you will run away from each other.

On my point of view it is better to have a few close friends because it's not so hard to be in touch with them. All of your friends need your attention. If you have a lot of friends and you don't give them that you lose them. Close friends will always help, even if you think that they will not.

In conclusion I would like to say **V** quote "Friendship is a soul which lives in two bodies". Aristotel said that and he was right.

Your sincerely,
Meredith Grey

Критерій а. Змістове наповнення:

щоб виконати комунікативне завдання й повністю реалізувати намір письмового висловлення, необхідно опрацювати всі три пункти (a1, a2, a3), зазначені в умові завдання (див. вище).

У роботі автор опрацьовує лише дві умови повністю. Він розповідає про причини, які можуть зруйнувати справжню дружбу, а також зазначає, що мати декілька близьких друзів краще, ніж мати багато друзів, пояснюючи свою думку. У той же час автор роботи не надає ніякої інформації стосовно того, яким повинен бути справжній друг, тобто перша умова завдання не розкрита й навіть не згадана.

Висновок: за критерієм «Змістове наповнення» робота оцінюється так:

a1 – 0 балів

a2 – 2 бали

a3 – 2 бали

Усього: 4 бали.

Критерій b. Структура тексту та зв'язність:

робота повинна відповідати формату тексту (напівофіційний лист), бути написаною у відповідному стилі з використанням з'єднувальних мовних елементів, бути побудованою логічно й послідовно, обов'язково структурованою за абзацами.

Це власне висловлення побудовано логічно. Автор використовує з'єднувальні елементи, що забезпечують зв'язок між частинами тексту на рівні змістових абзаців, а також окремих речень у абзацах. У тексті є сполучники сурядності та підрядності, слова-зв'язки, вставні слова (*in my opinion, unfortunately, firstly* тощо), які вжиті доречно.

Стиль висловлення, формат тексту повністю відповідають меті написання напівофіційного листа. Текст структуровано за змістовими абзацами.

Висновок: за критерієм «Структура тексту та зв'язність» робота оцінюється так:

b1 – 2 бали

b2 – 2 бали

Усього: 4 бали.

Критерій c. Використання лексики:

необхідно продемонструвати широкий спектр знання лексичних одиниць (слів) за конкретною темою або темами, запропонованими в умові для написання власного висловлення, а також доречне вживання цієї лексики.

У висловленні автор продемонстрував недостатній словниковий запас для висвітлення заданої комунікативної ситуації за темами «Дружба, любов», «Стосунки з однолітками, у колективі» і «Особистісні пріоритети». Наявні лексичні помилки, які заважають адекватному сприйняттю окремих речень.

Висновок: за критерієм «Використання лексики» робота оцінюється в 1 бал.

Усього: 1 бал.

Критерій d. Використання граматики:

необхідно продемонструвати знання різноманітних граматичних структур і вміння використовувати їх, створюючи власне висловлення, уміння писати грамотно, без орфографічних і граматичних помилок.

У роботі використано різні типи речень, ужито різні граматичні структури (дієслівні часи – Present Simple, Continuous, Perfect, умовні речення тощо). Проте в роботі наявні орфографічні помилки («*Sur*» замість «*Sir*», «*happend*» замість «*happened*», «*you*» замість «*your*», «*your sincerely*» замість «*yours sincerely*» тощо), а також граматичні помилки. Помилки більше восьми.

Висновок: за критерієм «Використання граматики» робота оцінюється в 1 бал.

Усього: 1 бал.

Загальна кількість тестових балів за виконання завдання на створення власного висловлення: 10 балів з 14 можливих.

Приклад 3.

Dear Sir/Madam,

I have just listened to your programme about friends and friendships. I'm writing to express support for this serious issue.

I strongly agree with you that friendship is defined in a million ways. Friendship is a relationship that has many dimensions and styles. Friendship has no boundaries and no limits. True friendship is built on trust and mutual support. Your real friend is always there to help you and expects the same from you. He does not judge you for what you do, but instead understands and supports you. I do believe that a true friend is a person who loves you unconditionally and will not try to change you. What is more, you never know when you will meet a friend.

It is no secret that friendships are based on trust, and if that's betrayed, the whole relationship breaks down. Cheating, revealing your secrets and backstabbing lead to breaking up. Thus, we should admit our failures, practice forbearance and be willing to learn something new. And we'll avoid breaking up friendships over petty differences.

To be honest, I don't need a wide circle of friends. I prefer one or two close friends, even though I know many people and have a large number of acquaintances. And I am sure that having a small group of friends gives you a better chance to cultivate deep and meaningful relationships.

To sum up, I have to state that I am in total agreement with those who considered friendship to be a vital part of our life.

Yours faithfully,
Margaret Brown

Критерій а. Змістове наповнення:

щоб виконати комунікативне завдання й повністю реалізувати намір письмового висловлення, необхідно опрацювати всі три пункти (a1-a3), зазначені в умові завдання (див. вище)

У роботі автор опрацював усі три умови повністю. Він описує справжнього друга й пояснює, чому вважає названі риси характеру й поведінку проявом справжньої дружби. Автор розповідає про причини, які можуть зруйнувати справжню дружбу, а також зазначає, що мати декількох близьких друзів для нього краще, ніж мати широке коло друзів, і пояснює свою думку.

Висновок: за критерієм «Змістове наповнення» робота оцінюється так:

a1 – 2 бали

a2 – 2 бали

a3 – 2 бали

Усього: 6 балів.

Критерій b. Структура тексту та зв'язність:

робота повинна відповідати формату тексту (напівофіційний лист), бути написаною у відповідному стилі з використанням з'єднувальних мовних елементів, бути побудованою логічно і послідовно, обов'язково структурована за абзацами.

Це власне висловлення побудовано логічно й послідовно. Автор використовує з'єднувальні елементи, які забезпечують зв'язок між частинами тексту на рівні змістових абзаців, а також окремих речень у абзацах. У тексті є сполучники сурядності та підрядності, слова-зв'язки, вставні слова (*to be honest, to sum up, what is more* тощо), які вжиті доречно.

Стиль висловлення, формат тексту повністю відповідають меті написання напівофіційного листа. Текст структурований за змістовими абзацами.

Висновок: за критерієм «Структура тексту та зв'язність» робота оцінюється так:

b1 – 2 бали

b2 – 2 бали

Усього: 4 бали.

Критерій c. Використання лексики:

необхідно продемонструвати знання широкого спектру лексичних одиниць (слів) за конкретною темою або темами, запропонованими в умові для написання власного висловлення, а також доречно вживання цієї лексики.

У висловленні автор продемонстрував достатній словниковий запас для висвітлення заданої комунікативної ситуації за темами «Дружба, любов», «Стосунки з однолітками, у колективі» і «Особистісні пріоритети». Лексичних помилок немає.

Висновок: за критерієм «Використання лексики» робота оцінюється у 2 бали.

Усього: 2 бали.

Критерій d. Використання граматики:

необхідно продемонструвати знання різноманітних граматичних структур і вміння використовувати їх, створюючи власне висловлення, уміння писати грамотно, без орфографічних і граматичних помилок.

У роботі використано різні типи речень, ужито різні граматичні структури (дієслівні часи – Present Simple, Continuous, Perfect тощо). У роботі наявна лише одна орфографічна помилка «*acquantances*» замість «*acquaintances*».

Висновок: за критерієм «Використання граматики» робота оцінюється у 2 бали.

Усього: 2 бали.

Загальна кількість тестових балів за виконання завдання на створення власного висловлення:
14 балів з 14 можливих.

Офіційні листи (*formal letters*)

Офіційні листи, як правило, надсилають людям, що обіймають офіційні посади, або людям, з якими ви не знайомі близько (директори, менеджери різних установ, ділові партнери тощо). До офіційних листів відносять, зокрема, листи-заяви (*letters of application*) та листи-скарги (*letters of complaint*). Під час написання таких листів використовується офіційний стиль, для якого характерний увічливий, нейтральний тон, а також уживання офіційної лексики (пасивних конструкцій, формальних слів-зв'язок, відповідних форм привітання та прощання тощо). Неприйнятним є вживання розмовних виразів, скорочених форм тощо.

Офіційний лист (*formal letter*) складається з таких частин:

1. Офіційне привітання (*formal greeting*): *Dear Sir/Madam* – коли невідоме ім'я особи, якій адресовано лист; *Dear Ms Brown* – коли відоме ім'я особи, якій адресовано лист.
2. Вступ (*introduction або opening remarks*), у якому чітко визначено мету написання листа.
3. Основна частина (*main body*), у якій розкривається тема (теми) детально. Ця частина складається з кількох абзаців, кожен з яких присвячено окремій підтемі (кількість абзаців в основній частині листа залежить від умови завдання).
4. Заключна частина (*conclusion або closing remarks*), у якій потрібно підвести підсумок написаному в листі.
5. Офіційне прощання (*formal ending*): *Yours faithfully* (якщо невідоме ім'я особи, до якої звертаються в листі) або *Yours sincerely* (якщо відоме ім'я особи, до якої звертаються) та повне ім'я й прізвище адресанта (особи, яка пише лист).

Основні вимоги до написання офіційного листа-заяви

Зазвичай, у листі цього типу висловлюється прохання бути прийнятим на роботу, зарахованим на певний курс навчання тощо.

Ознаки формату тексту:

- привітання (*greeting*) – відповідно до вимог оформлення офіційного листа-заяви: *Dear Sir/Madam* або *Dear Mr ...* або *Dear Mrs ...*
- вступ (*opening remarks*) обов'язково повинен містити фрази:
I would like to apply for ...
I am writing to apply for the position...
With reference to your advertisement...
I am writing in post of your advertisement...
I am writing to enquire whether...
I am writing with regard to your advertisement...
I would like me to be consider for...
I consider myself to be... тощо.
- основна частина (*main body*) обов'язково повинна містити фрази такого типу:
I have had experience of...
Two years ago I was employed as...
I worked as ... before ... тощо.
- кінцівка (*closing remarks*) обов'язково містить фрази такого типу:
I would be grateful if you could ...
I would appreciate a reply...
I would appreciate it if you could...
I am available for...

I look forward to hearing from you...

I look forward to receiving your response in the near future...

I enclose references from my last employer... тощо.

- прощання (*ending*) – відповідно до вимог оформлення листа-заяви: *Yours sincerely, Yours faithfully*

Приклади написання офіційного листа-заяви та його оцінювання

Завдання 3.

You would like to work in Great Britain this summer. And you have read this advertisement in a newspaper

London Language Summer School

*is looking for the young energetic helpers.
Duties include helping with different outdoor
activities. Helpers must be good organizers,
keen on sports and be able to work at any
time, including evenings,
from 1-st - 30-th August.
Intermediate level English is essential.
Please apply in writing to Tom Griffin. The
deadline for application is June 15-th*

Write a letter of application. In your letter write about:

- why you are writing
- your personal qualities, language skills and experience with children
- why you think this work experience would be important for your future

Write a letter of at least 100 words. Do not use any personal information (e.g., names, dates, addresses, etc). Start your letter in an appropriate way.

Завдання передбачає написання офіційного листа-заяви. Після того як учасник тестування прочитав оголошення в газеті про те, що мовній школі потрібні помічники для роботи з дітьми, він вирішив написати лист-заяву, у якому розповідає про таке:

- чому пише цей лист
- про свої персональні якості, знання англійської мови та досвід роботи з дітьми
- чому вважає, що ця робота дуже важлива для його майбутнього

Приклад 1.

Dear Mr. Griffin,

I am writing to apply for the position of school helper advertised in The Times yesterday.

At present I am a 17-year-old student. In May, I will be graduating from School. I have been certificate in both English and German and I speak both fluently.

At school I developed strong organizational skills. I organized events, led meetings and assisted junior students. I was awarded a diploma in Arts, so I can organize different outdoor contests. Being a good swimmer I can assist the coach in the pool. Therefore, I feel that I would be well-suited for the position. Also, I regard myself as energetic, sociable, helpful, and patient and I like working with children. What is more, my knowledge in Arts will be useful, too.

Since the holidays include the months of July and August, I will have no other commitments and will be available to work at any time for as many hours as needed, including evenings.

It will be a valuable experience for me to work with kids before starting my career, as I'm going to be a teacher.

I would appreciate the opportunity to discuss my qualifications more fully in an interview. I can be reached at 545-555-654. Thank you for your consideration. I look forward to hearing from you.

Yours sincerely,

Jane Black

Критерій а. Змістове наповнення:

щоб виконати комунікативне завдання й повністю реалізувати намір письмового висловлення, необхідно опрацювати всі три пункти (a1, a2, a3), зазначені в умові завдання (див. вище).

У цій роботі автор опрацьовує всі три умови повністю. Він указує на причину, що спонукала його до написання листа, а також розповідає про рівень володіння англійською мовою, характеризує себе як особу відповідальну, енергійну, комунікабельну. І, звичайно, пояснює, чому для нього важливий досвід роботи помічником у мовній школі.

Висновок: за критерієм «Змістове наповнення» робота оцінюється так:

a1 – 2 бали

a2 – 2 бали

a3 – 2 бали

Усього: 6 балів.

Критерій b. Структура тексту та зв'язність:

робота повинна відповідати формату тексту (напівофіційний лист), бути написана у відповідному стилі з використанням з'єднувальних мовних елементів, бути побудована логічно і послідовно, обов'язково структурована за абзацами.

Це власне висловлення побудовано логічно й послідовно. Автор використовує з'єднувальні елементи, що забезпечують зв'язок між частинами тексту на рівні змістових абзаців, а також окремих речень у абзацах. У тексті є сполучники сурядності та підрядності, слова-зв'язки, вставні слова (*Therefore, Since, as....as* тощо), які вжиті доречно.

Стиль висловлення, формат тексту повністю відповідають меті написання офіційного листа. Текст структурований за змістовими абзацами.

Висновок: за критерієм «Структура тексту та зв'язність» робота оцінюється так:

b1 – 2 бали

b2 – 2 бали

Усього: 4 бали.

Критерій c. Використання лексики:

необхідно продемонструвати знання широкого спектру лексичних одиниць (слів) за конкретною темою або темами, запропонованими в умові для написання власного висловлення, а також доречне вживання цієї лексики.

У висловленні автор продемонстрував достатній словниковий запас для висвітлення заданої комунікативної ситуації за темами «Характер людини», «Плани на майбутнє, вибір професії» і «Особистісні пріоритети». Лексичних помилок немає.

Висновок: за критерієм «Використання лексики» робота оцінюється у 2 бали.

Усього: 2 бали.

Критерій d. Використання граматики:

необхідно продемонструвати знання різноманітних граматичних структур і вміння використовувати їх під час створення власного висловлення, уміння писати грамотно, без орфографічних і граматичних помилок.

У роботі використано різні типи речень, ужито різні граматичні структури (дієслівні часи – Present Simple, Continuous, Perfect тощо). У роботі немає помилок.

Висновок: за критерієм «Використання граматики» робота оцінюється у 2 бали.

Усього: 2 бали.

**Загальна кількість тестових балів за виконання завдання на створення власного висловлення:
14 балів з 14 можливих.**

Приклад 2.

Dear Mr. Griffin,

My name is Sophie. I write you, because I need money. I am V young energetic girl. I am persistant, intelligent, I adore sport, I attend V gym, judo and I am free at any time you want. My level of English is high enough.

Except English I know Ukrainian, Russian, German, Chinese, Albanien. I love children. I know how to treat with them, how to care. I have 4 brothers and 3 sisters. So I deffinitely want to work from V 1-st till V 30-th August. I think I will be necessarily necessity for you.

And that experience that I'll get, would be important for my future, cause I want to have a lot of children as my parents. And being among children is an integral part of my life. I'll be waiting for you answer.

Yours sincerely,
Sophie Tomson

Критерій а. Змістове наповнення:

щоб виконати комунікативне завдання й повністю реалізувати намір письмового висловлення, необхідно опрацювати всі три пункти (a1, a2, a3), зазначені в умові завдання (див. вище).

У роботі опрацьовано лише одну умову повністю – другу. Перша умова (причина, через яку автор пише лист) лише згадана, і, на жаль, третя умова також лише згадана – немає чіткого пояснення того, чому робота влітку з дітьми дуже важлива для майбутнього життя автора.

Висновок: за критерієм «Змістове наповнення» робота оцінюється так:

a1 – 1 бал

a2 – 2 бали

a3 – 1 бал

Усього: 4 бали.

Критерій б. Структура тексту та зв'язність:

робота повинна відповідати формату тексту (офіційний лист), бути написаною у відповідному стилі з використанням з'єднувальних мовних елементів, бути побудованою логічно і послідовно, обов'язково структурованою за абзацами.

Власне висловлення побудовано логічно. Проте автор майже не використовує з'єднувальні елементи, які забезпечують зв'язок між частинами тексту на рівні змістових абзаців, а також окремих речень у абзацах. У тексті наявні лише прості сполучники (*And, So*, тощо).

Стиль висловлення грубо порушено. Автор уживає недопустимі в офіційному листі слова, вирази та скорочення (*I need money, cause, I'll* тощо), формат тексту частково відповідає меті написання офіційного листа (немає вступу). Текст структуровано за змістовими абзацами.

Висновок: за критерієм «Структура тексту та зв'язність» робота оцінюється так:

b1 – 1 бал

b2 – 1 бал

Усього: 2 бали.

Критерій с. Використання лексики:

необхідно продемонструвати широкий спектр знання лексичних одиниць (слів) за конкретною темою або темами, що запропоновані в умові для написання власного висловлення, а також доречне вживання цієї лексики.

У висловленні автор продемонстрував недостатній словниковий запас для висвітлення заданої комунікативної ситуації за темами «Характер людини», «Плани на майбутнє, вибір професії» і «Особистісні пріоритети». Наявні лексичні помилки, які впливають на розуміння написаного (*to treat with them, Except English*).

Висновок: за критерієм «Використання лексики» робота оцінюється в 1 бал.

Усього: 1 бал.

Критерій d. Використання граматики:

необхідно продемонструвати знання різноманітних граматичних структур і вміння використовувати їх під час створення власного висловлення, уміння писати грамотно, без орфографічних і граматичних помилок.

У роботі наявні орфографічні й граматичні помилки («*persistant*» замість «*persistent*», «*Albanien*» замість «*Albanian*», «*I write you*» замість «*I am writing to you*» тощо).

Висновок: за критерієм «Використання граматики» робота оцінюється в 1 бал.

Усього: 1 бал.

**Загальна кількість тестових балів за виконання завдання на створення власного висловлення:
8 балів з 14 можливих.**

Приклад 3.

Dear Mr. Griffin!

Recently I have read an advertisement about London Language Summer School written in a newspaper. I am very interested in such kind of work because it is very pleasant for me to spend time with children. To my mind, I V completely suitable for this position. I am responsible and energetic. I am a good organizer and I am able to work V any time you wish. Also I am keen on various sport activities such as swimming, runing and playing different games with the ball.

Also I have high language skills because I have been learning English for 6 years already. I want to get this job because I want to connect my future proffession with kids. That's why I need to have a lot of experience in this sphere.

I look forward to hearing from you!

Yours faithfully,

Критерій а. Змістове наповнення:

щоб виконати комунікативне завдання й повністю реалізувати намір письмового висловлення, необхідно опрацювати всі три пункти (a1, a2, a3), зазначені в умові завдання (див. вище)

У роботі опрацьовано дві умови повністю. Автор розповідає про причину, яка спонукала його до написання листа, а також характеризує себе як активну, відповідальну людину. У роботі надано відомості про вміння та знання автора, а також пояснюється, чому ця робота важлива для майбутньої професії дописувача. Однак у роботі нічого не написано про досвід роботи з дітьми, який має автор, тобто друга умова розкрита не повністю, а лише згадана.

Висновок: за критерієм «Змістове наповнення» робота оцінюється так:

a1 – 2 бали

a2 – 1 бал

a3 – 2 бали

Усього: 5 балів.

Критерій б. Структура тексту та зв'язність:

робота повинна відповідати формату тексту (офіційний лист), бути написана у відповідному стилі з використанням з'єднувальних мовних елементів, бути побудована логічно і послідовно, обов'язково структурована за абзацами.

Це власне висловлення побудовано логічно. Автор використовує різні з'єднувальні елементи, що забезпечують зв'язок між частинами тексту на рівні змістових абзаців, а також окремих речень в абзацах (*To my mind, Also, and* тощо).

Стиль висловлення частково порушено. Автор уживає неприйнятні для офіційного листа слова та скорочення (*That's why* тощо), формат тексту частково відповідає меті написання офіційного листа (немає підпису). Текст не структурований за змістовими абзацами.

Висновок: за критерієм «Структура тексту та зв'язність» робота оцінюється так:

b1 – 1 бал

b2 – 1 бал

Усього: 2 бали.

Критерій с. Використання лексики:

необхідно продемонструвати широкий спектр знання лексичних одиниць (слів) за конкретною темою або темами, запропонованими в умові для написання власного висловлення, а також доречне вживання цієї лексики.

У висловленні автор продемонстрував недостатній словниковий запас для висвітлення заданої комунікативної ситуації за темами «Характер людини», «Плани на майбутнє, вибір професії» і «Особистісні пріоритети». Автор використовує текст завдання для виконання роботи, не намагаючись продемонструвати знання лексем за темами.

Висновок: за критерієм «Використання лексики» робота оцінюється в 1 бал.

Усього: 1 бал.

Критерій d. Використання граматики:

необхідно продемонструвати знання різноманітних граматичних структур і вміння використовувати їх під час створення власного висловлення, уміння писати грамотно, без орфографічних і граматичних помилок.

У роботі наявні орфографічні й граматичні помилки («*advertisment*» замість «*advertisement*», «*proffession*» замість «*profession*», «*I completely suitable*» замість «*I am completely suitable*» тощо). Помилки більше восьми.

Висновок: за критерієм «Використання граматики» робота оцінюється в 1 бал.

Усього: 1 бал.

Загальна кількість тестових балів за виконання завдання на створення власного висловлення: 9 балів з 14 можливих.

Завдання для тренування

Використовуючи критерії оцінювання (див. стор. 40), перевірте роботи, подані нижче. Зробіть відповідні записи в полі екзаменаторів на бланку Б.

Informal Letter (Task 7–9)

You've got a letter from your English pen-friend in which he/she wrote to you about his/her future plans. He/she wants to become an actor/actress and your friend is sure that this profession will give him/her an opportunity to become famous and make a lot of money. Write a letter to your pen-friend in which tell him/her

- about your thoughts regarding his/her career plans and what you are going to do after leaving school
- how you prepare yourself for your future profession
- what you think is necessary to be successful in your future job

Write a letter of at least 100 words. Do not use any personal information (e.g., names, dates, addresses, etc). Start your letter in an appropriate way.

Semi-formal letter (Task 10–12)

Listening to the radio programme you heard different people discussing the topic of friendship between teens. You have decided to write a letter to the editor of the programme. In your letter

- describe what kind of friend you prefer and why
- say what can cause a friendship to go wrong
- argue whether it is better to have a wide circle of friends or a few close friends

Write a letter of at least 100 words. Do not use any personal information (e.g., names, dates, addresses, etc). Start your letter in an appropriate way.

Task 7

Увага! Писати в полі екзаменаторів заборонено!

Поле екзаменаторів							
Місце для штрих-коду роботи			Код екзаменатора				
Наклеює інструктор			I				
			II				
			III				
	a1	a2	a3	b1	b2	c	d
	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
I							
II							
III							

Відповідь на завдання 43 (відповідаючи на завдання, не виходьте за межі ліній):

Dear friend!

Hello! Thank you for your letter! It's very nice that you decided about your future profession. An actor is very interesting job. I think you will be a good actor. And I agree with you decides.

I left my school! I am very glad! And I want to entered to the University. Now, I am passing my tests for entering to the University.

I want to be a teacher of foreign language. I know about this profession a little, but I know that is very interesting to help a little children to know more new information about Foreign language.

I think it is ~~very~~ necessary to be successful in your future job. If you want to be successful in your job, you must like that what are you doing. People who don't like their job, never be successfully. So, if you want to be an actor, you must entered to the special University of college, and teach, teach and teach.

Faithfully,
your Valentyna!

Кінець бланка Б

Task 8

Увага! Писати в полі екзаменаторів заборонено!

		Поле екзаменаторів																								Б
		Місце для штрих-коду роботи. Наклеює інструктор.												Код екзаменатора												
I	a1	a2	a3	b1	b2	c	d																			
	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2																			
II																										
III																										

Відповідь на завдання 43 (відповідаючи на завдання, не виходьте за межі ліній):

Dear Ann.
I was very delighted to receive your last letter. You asked me about my health and study—it is all right, I have passed all of my exams well. I was surprised to find out that you were going to become an actor but I absolutely support you.

Firstly, TV is an important part of life each man's. Just imagine how people on the street will recognise you and ask, for example, to make a picture with you. Secondly, profession of actor gives great income so you will be rich. To my mind, such people have great opportunity to help children and ill people. Remember: a good deal is never lost.

As for me, I am going to be a teacher, after my graduating of course. I read a number of literature and learn physiology to be a good specialist. Personally I believe for success main is your job is loved by you.

In addition I would like to wish you good luck with your deal. Write to me as soon as possible and tell about your plans for summer holidays. I am looking forward to your next letter.

Sincerely yours
Natalia.

Кінець бланка Б

Task 9

Увага! Писати в полі екзаменаторів заборонено!

		Поле екзаменаторів																							
		Місце для штрих-коду роботи												Код екзаменатора											
		Наклеює інструктор																							
I		a1			a2			a3			b1			b2			c			d					
		0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2			
II																									
III																									

Б

Відповідь на завдання 43 (відповідаючи на завдання, не виходьте за межі ліній):

Dear Steve!

I'm so glad that I've finally got a letter from you. It's so nice of you to ~~become an actor~~ want to become an actor. I think that you will be a great superstar, because you are handsome, you are talented and I hope that you will move on that annoying Leonardo DiCaprio from my TV!

As for me, after living school I wanna go to the medical college and become a surgeon. It's a very popular profession among Ukrainians.

Every day I read books, go to the classes, which are situated in my future college, and of course I watch DR. House, because Gregory House is so hot! I wish I could work with him in real life. Ha-ha, I'm just kidding, my lovely friend!

Actually, there is no place for jokes in my future job, because I will save someone's lives, and it's very hard and serious work. I must work hard and pay attention to every little detail, because my mistake could cost to someone's for life.

Well, that's my plans on the future. I will be waiting for your letter, Stevie!

Sincerely yours,

Chris xxx

26.05.12.

Кінець бланка Б

Task 10

Увага! Писати в полі екзаменаторів заборонено!

Поле екзаменаторів							
Місце для штрих-коду роботи.			Код екзаменатора				
Наклеює інструктор.			I				
			II				
			III				
	a1	a2	a3	b1	b2	c	d
	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
I							
II							
III							

Відповідь на завдання 43. Відповідаючи на завдання, не виходьте за межі ліній!

Dear Sir/Madam,

I am writing you today because I have decided to write a letter to the editor of the programme to express my points of view about friendship between teens.

Frankly speaking, I prefer kind, honest, intelligent, sociable, funny and understanding friend. As for me, the person who are respect me, my thoughts, my choice and will be happy for my success is really best friend.

If you have a best friend you should keep your friendship. It is really hard to find a person who will be absolutely similar with you and your thoughts. I think that you shouldn't lie or saying bad about your friends because it can cause a friendship to go wrong.

Moreover, it is better to have a few close friends than a wide circle of friends. Because it is impossible to have many good friends. You can have many people who are always hang out with you but just a few of them will be able to help you when you will have a problems. If whether the storm your friend is with you, you can be sure he is a right person.

I am looking forward to hearing from you.

Yours faithfully,
Kira.

Кінець бланка Б

Task 11

Увага! Писати в полі екзаменаторів заборонено!

Поле екзаменаторів							
Місце для штрих-коду роботи. Наклеює інструктор.				Код екзаменатора		Б	
I							
II							
III							
	a1	a2	a3	b1	b2	c	d
	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
I	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
II	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
III	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2

Відповідь на завдання 43. Відповідаючи на завдання, не виходьте за межі ліній!

Dear Sir or Madam,
I am typing this letter because I listening your radio programme, and I heard different peoples discussing the topic about friendship between teens.

So as for me I prefer to have three or four really close friends and much more friends and mates. What about me, I haven't got problems with my close friends and with my class mates, friends and other peoples.

I think the main cause, when the friendship go wrong - it is difference between lifestyle and looks. What more I think friendship - can go wrong when one member of the friends-company takes himself upper then others. Moreover, for my mind friendship - it is very hardly psychological thing.

So in conclusion I want to talk my own opinion about friendship. I think it is very cool if you have a wide circle of friends, and on the other hand, very good when you have a few close friends. As for me I combine this. I have wide circle of friends and I have four really close friends.

Best wishes,
Your listener.

Кінець бланка Б

Task 12

Увага! Писати в полі екзаменаторів заборонено!

Поле екзаменаторів

Місце для штрих-коду
роботи.

 Наклеює інструктор.

Код екзаменатора

I
II
III

Б

	a1	a2	a3	b1	b2	c	d
	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
I							
II							
III							

Відповідь на завдання 43. Відповідаючи на завдання, не виходьте за межі ліній!

Hello, my name is Ann and I'm writing you about my friends. I won't describe what kind of friend I prefer. I have good friends. Her name is Kate. She's very fun, friendly, and very interesting person. She ~~don't~~ doesn't brag, but I love her. I don't like when friends don't call me. I think better have a few close friends, and one best friend. Because you know yourself very good and know what he or she won't. A friend know yourself and know what you won't. And all time when you spend is very funny, cool and good for us. We have many other stories, and remember for all situations help each other.

And please tell about my think. in
your programme. thank you about
good topic. I like your radio.
the radio is very good

with love
Ann.

with love
Ann.

Кінець бланка Б

Formal letter (Task 13–15)

You would like to work in Great Britain this summer. And you have read this advertisement in a newspaper

London Language Summer School

is looking for the young energetic helpers. Duties include helping with different outdoor activities. Helpers must be good organizers, keen on sports and be able to work at any time, including evenings, from 1-st - 30-th August. Intermediate level English is essential. Please apply in writing to Tom Griffin. The deadline for application is June 15-th

Write a letter of application. In your letter write about:

- why you are writing
- your personal qualities, language skills and experience with children
- why you think this work experience would be important for your future

Write a letter of at least 100 words. Do not use any personal information (e.g., names, dates, addresses, etc). Start your letter in an appropriate way.

Task 13

Увага! Писати в полі екзаменаторів заборонено!

		a1		a2		a3		b1		b2		c		d		
		0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2
I																
II																
III																

Відповідь на завдання 43. Відповідаючи на завдання, не виходьте за межі ліній!

Dear Mr. Griffin!

I am writting with regard on your advertisment about London language summer school. I consider you that I am such a kind of a person, that you are looking for.

I am considered to be a hardworking and responsible person and I have an experience of organising different concerts. I know that you need a person who is keen on sport, so I have to say that I am good at gymnastics and swimming. I am ready to work at any time and also I am able to work with children and ^{communicate with} people of any age. I am sure that it will not be difficult for me to entertain children, because I have three younger sisters. Moreover, ~~my~~ the level of my English is rather high and I have a certificate, which can prove it. I add the copy of my FCE certificate to this letter.

As far as I am concerned this work experience is essential for my future, as it will help me to develop different skills and personal qualities. I assure you that I am a person who is able to deal with it.

I look forward to your reply. I hope ^{that} I suit your demands. I also enclose my FCE certificate.

Sincerely yours,
Alice Thompson

Кінець бланка Б

Task 14

Увага! Писати в полі екзаменаторів заборонено!

Поле екзаменаторів							
Місце для штрих-коду роботи. Наклеює інструктор.				Код екзаменатора			
I	a1	a2	a3	b1	b2	c	d
	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2
II							
III							

Відповідь на завдання 43 (відповідаючи на завдання, не виходьте за межі ліній):

Dear MR. BRITTON
I am writing with regard to your advertisement in the "London Guardian" dated 10th of May. I would be grateful if you would consider my application for this vacancy of helper in LHS.

I'm a nineteen-year-old student of the Cambridge University and am interested in this position. I am on my second year in the University and I am studying oriental languages and pedagogics. It would be a perfect opportunity for me to gain some more experience because of my future profession.

Although, I have no formal work experience. I have often helped my mother in the kindergarten when she was too busy. Also, I have often arranged excursions for our guests around the University area. I am a member of the student union and am taking part in organizing of numerous events in the University. One more thing, I like sport and am very active. I am considered to be a member of Cambridge Football club for 2 years.

I consider myself to be communicable, energetic, enthusiastic and active. I have profound knowledge of English at level B-2 and speak it fluently. I also believe that I am capable of organising events and works in the evenings.

I would be able to come for an interview at any time until the end of May. I enclose my CV as well as certificates from language courses and references from the University. Thank you for your kind attention. I would appreciate answer at your earliest convenience.

Yours faithfully
Joshua Roy

Кінець бланка Б

Task 15

Увага! Писати в полі екзаменаторів заборонено!

Місце для штрих-коду роботи. Наклеює інструктор.		Поле екзаменаторів		Код екзаменатора		Б					
		I II III	<table border="1"> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> </table>								
	a1	a2	a3	b1	b2	c	d				
	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2	0 1 2				
I											
II											
III											

Відповідь на завдання 43 (відповідаючи на завдання, не виходьте за межі ліній):

Dear Sir or Madam,

I have found an advertisement in a newspaper. I am writing to apply my resume to the Summer School. I regard myself as a suitable candidate for this job. I am young energetic person. I am ready to help with different outdoor activities. I am keen on sports ~~and~~ since the early childhood. I am free at any time, including evenings, from 1-st - 30th August. I reached an Advanced level of English and Intermediete French, Spanish, Japanese, Chinese, Elementary Belarussian and Albanien. I am in child-dealing sphere for 3 years already. I have been working in Paris Language Summer School as interpreter for 2 years.

Sincerely yours,

* * *

Кінець бланка Б